

Šiomis dienomis The National Foundation for Infantile Paralysis organizacija pradėjo vaju kovai su paralyžiaus liga.

Geležinkelių stotyse ir kitose viešose įstaigose yra įtaisytos dėžutės arba bonkos dešimtukams aukoti. Šis vaju vadinamas "March of Dimes". Šis vaju baigsis sausio 30 dieną. Toji diena yra prezidento Roosevelto gimtadienis.

Kaip žinoma, prez. Rooseveltas buvo tąja liga susirgęs ir iš jos nėra visiškai pasveikęs. Todėl ir vaju daromas pagerbti prez. Rooseveltą ir kartu pagelbėti kitiems, susirgusiems ir sergantiems "infantile paralysis" liga.

Nuoširdžiai raginame visus aukoti dešimtukus kovai prieš vaikų paralyžiaus ligą.

Uždraudė Suvažiavimus

Karo Mobilizacijos Direktoriaus J. Byrnes įsakymą, kad nuo vasario 1 d., š. m., visoje šalyje draudžiama suvažiavimai, kuriuose dalyvauja daugiau 50 asmenų. Išimtis yra tik suvažiavimams, kurie šaukiami tikslu padidinti karo pastangas.

Šis draudimas išleistas, kad neapsunkinti transportacijos, ypač geležinkelių, kurie reikalingi kariuvių ir karo reikmenų pervežimui.

Pakietai Belaisviam

Savaniai darbininkai Amerikos Raudonojo Kryžiaus pakavimo centruose, kur maistas ir kiti reikmenys yra pakuojami į pakietus minėjo trečią sukaktį Pearl Harbor užpuolimo, pakuodami 20,000,000 tų belaisviam karo pakietą dėl išsiuntimo užjūrį. Beveik 90% tų pakietų buvo standartiniai Raudonojo Kryžiaus maisto pakietai, kiekvienas turėjo net 8 svarus maisto.

Šie pakietai siunčiami į Genevą, Tarptautiniam Raudonojo Kryžiaus Komitetui, kuris juos išdalinama Amerikos ir Suv. Tautų karo belaisviam Europoje. Keli šimtai tūkstančių specialių pakietų, kiekvienas turi 13 svarų maisto, kuris yra pritaikintas užpildyti kaikiuriuos trūkumus, buvo pasiūsti į Tolimus Rytus, kur buvo išdalinti Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus Komiteto delegatų.

1943 m. net 5,534,660 maisto pakietai ir 1944 m. 11,594,201 buvo supakuoti ir išsiūsti perdavimui Suv. Tautų belaisviam, išskiriant Britų ir Jung. Valstybių tautas. Apart to, 286,632 pakietai ligoniams buvo išdalinti šiems belaisviam per dviejus metus.

Daugiau negu 2,000 A-

MAKE EVERY PAY DAY BOND DAY Join The Pay-Roll SAVINGS PLAN

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS Lithuanian Semi-Weekly Newspaper Published every TUESDAY and FRIDAY 366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX — No. 6.

TEL. SOUTH Boston 2680

ANTRADINIS (Tuesday) SAUSIS (January) 23 D., 1945 M.

TEL. SOUTH Boston 2680

FIVE CENTS

J. E. ARKIVYSKUPAS SKVIRECKAS APGYVENDINTAS VIENOJE

Stockholmas — Arkivyskupas J. Skvireckas ir Vyskupas Brizgys su Kaulo Metropolijos kurija, vokiečiams apleidžiant Kauną, prievarta buvo išvežti Vokietijon. Dabar sužinota, jog Arkivyskupas J. Skvireckas apgyvendintas Vienoje, o kurija su Vyskupu Brizgiu — Regensburge, kur gyvena ir anksčiau išvežtas Kun. Mykolas Krupavičius.

Bulgarija Neturi Laisvės

Pranešama, kad Bulgarijos valdžia, kuri pasirašė paliaubų sutartį su sovietų Rusija, neturi jokios laisvės, nežiūrint to, kad sovietų Rusijos valdžia pasisidėjo nesikišti į Bulgarijos vidaus reikalus. Jeigu Bulgarijos valdžia nori praveisti kokius įstatymus ir tie įstatymai nepatinka komunistams, tai jie tuojau sukelia demonstracijas ir protestus.

Bulgarijos valdžia galėtų atstatyti tvarką savo šalyje, bet jai trukdo ir neleidžia Rusijos raudonosios armijos generolai. Sakoma, kad Rusijos genero-

lai priverčia Bulgarijos valdžią laikytis komunistų reikalavimų.

Iš to galima suprasti, kad sovietų Rusijos raudonoji armija visose užimtosiose šalyse neduoda tų šalių gyventojams jokios laisvės.

Kvislingai Lenkai Perėmė Varšuvos Valdžią

Londonas — Kaip tik raudonoji armija užėmė Varšuvą, Liublino radio pranešė, kad "Laikinoji Lenkijos Respublikos vyriausybė perėmė sostinės valdžią į savo rankas." Kaip žinoma, toji valdžia buvo sudaryta Maskvos ir ji pripažinta sovietų Rusijos valdžios.

Liublino lenkų valdžia neturi lenkų tautos igaliojimo, tačiau, Lenkijos žmonės negali kol kas pasirinkti valdžios, kuri atstovautų juos, nes Rusijos raudonoji armija turi savo kontrolėje Lenkijos teritoriją.

Laisvieji lenkai protestuoja ir nepripažįsta Liublino lenkų valdžios, nes ji yra Maskvos įtakoje.

VOKIEČIAI SUŠAUDĖ MOTINĄ IR SŪNŲ LIETUVOJE

Lietuviai Šaukiasi Pagalbos

Paryžius — Architektas Petras Kiaulėnas, Lietuvių Sąjungos Pirmininkas, prašo pagalbos tūliems čia atsidūrusiems lietuviams, kurie vokiečių prievarta buvo atgabenti darbams. Iš jų sužinota, kad žmona ir du sūnūs Karolio Maslausko iš Kibišų kaimo, Leipolingių valsčiaus, Seinų apskr., vokiečių sušaudyti už požeminės Vyr. Liet. Išlaisvinimo Komiteto spaudos platinimą.

Pasiilgę Lietuviškų Laikraščių

Rašytojas Aleksandravičius gyvena Grenoblyje, Pietų Prancūzijoje. Paryžiuje iš labiau žinomų lietuvių gyvena jaunas Baltruškaitis, buvęs Lietuvos pasiuntinybės patarėjas dr. S. A. Bačkis, gen.

merikos moterų, kurių daugelis turėjo gimes prieš suimtas, pakuoja šiuos pakietus centruose St. Louis, Philadelphiaj, New Yorke ir Brooklyne.

Nors supakuoti ir išsiūsti po Raudonojo Kryžiaus priežiūra, bet Armija ir Laivynas užmoka už pakietus, kurie išdalinti Amerikos belaisviam prieš šo rankose. Už pakietus Suv. Tautų vyrams tarnyboje užmoka įvairios tautinės šalpos draugystės, įvairios valdžios ir "lend-lease". A.R.C.

štabo pulk. M. Lanskoronskis. Sąjunga prašo Amerikos Lietuvių redakcijas siuntinėti jiems savo laikraščius, nes pasiilgusių skaityti lietuviškai esą šimtais.

Adresuoti galima: Dr. S. A. Backis, 5 rue de Messine, Paris 8e, France.

Minėdami Lietuvos Nepriklausomybę, Apdovanokim Nukentėjusius Lietuvius

Iš visų Amerikos dalių pundai rūbų kasdien gauname. Mūsų šis vajuas užsimojimas — milijonas svarų — dar nepasiektas. Džiugu pareikšti tačiau, kad rūbus jau gauname geriau aptvarkytus, paruoštus. Tai žymiai paspartina darbą sandėly.

Vasario 16 d. minės visi Lietuvos draugai Amerikoje. Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventės minėjimo proga užsimokim sutelkti jėgas rinkti rūbus Lietuvai ir lietuviams. Tai geriausias ir, kaip tik laiku, paminėjimo apvainikavimas. Kiekvienas kalbėtojas, kiekvienas laikraštis, kiekvienas radijo vedėjas, organizacija, prašomi mušti į tą tašką. Kiekvienas lietuvis tepripasidėda šiam didžiajam darbui — rūbų vaju Lietuvos nepriklausomybės minėji-

mo proga. Tebus teikiama lietuviams dovana — rūbai — sujungta su Lietuvos nepriklausomybe. Siųsdami rūbus, pasistenkite apmokėti iš anksto, ypač kai siunčiate trokšais - sunkvežimiais. Jei vietoje išlaidų negalite apmokėti, prisiūskite mums sąskaitą. Tai žymiai palengvina darbą. Visos sąskaitos taip pat ko greičiausiai reikia pasiūsti mūsų raštine. Ruoškimės Lietuvos nepriklausomybės minėjimams praktišku būdu — pagelbėkim lietuvius apdengti, aukokime rūbus. Už pinigines aukas nupirkite rūbų. Labai mažai gaunam vyrams kostiumų-siūtų, avalynės, vaikų dalykams drabužėlių. Daugiausiai gauna moterims suknelių ir batelių. Nupirkdami vyrams siū-

Prez. Franklin D. Roosevelt šeštadienį, sausio 20 d. š. m., pradėjo ketvirtąjį Jung. Valstybių prezidento terminą.

Prez. Roosevelt Inauguracija

Washington, D. C. — Per treitą šeštadienį Baltuose ir vice-prezidentas Truman.

Ispanija Laikosi Pažadų

Washington, D. C., sausio 22 — J. V. valstybės sekretorius Stettinius praneša, kad Ispanija išpildė savo sutartį su Alijantais, kuria ji sutiko sustabdyti wolfram metalo siuntimą į Vokietiją. Sekr. Stettinius taipgi pareiškė, kad Ispanija perleido Alijantams visus internuotus Italijos prekybinius laivus.

STETTINIUS VYKS KARTU SU PREZIDENTU KONFERENCIJON

Washington, D. C. — Jung. Valstybių valstybės sekretorius Edw. Stettinius pranešė laikraštiniams, kad jis vyksias kartu su prezidentu Rooseveltu į Anglijos premiero Churchill ir sovietų maršalo Stalino konferenciją.

Laikraštiniškai norėjo sužinoti kur ir kada toji konferencija įvyks, bet P. Stettinius atsisakė tuo reikalu ką nors pasakyti.

Prez. Rooseveltas yra pareiškęs, kad dabartinio karo metu Jung. Valstybių ir Anglijos bendradarbiavimas yra pavyzdgingiausias. Šį pareiškimą prez. Rooseveltas padarė sąryšy su Anglijos, Kanados ir Jung. Valstybių nutarimu bent

tų ir vaikučiams drabužėlių, atliksite labai kilnų, praktišką, reikalingą darbą. Jei taip padarysite, Lietuvos nepriklausomybės šventė bus labai praktiškai paminėta. United Lithuanian Relief Fund of America, Inc. Warehouse 101 Grand St, Brooklyn 11, N.Y. Tel. EVERgreen 8-6203

Vokiečiai Traukiasi Iš Belgijos

Iš Vyriausio Alijantų Karo jėgų Ekspedicijos Centro, sausio 22 — Amerikos armijoms spaudžiant vokiečius iš visų pusių, vokiečiai buvo priversti pasitraukti atgal iš Belgijos 22 mylių plote tarp Houffalize ir Diekirch, Ardenes srityje.

Vokietijos armijos priverstos trauktis ir skubotai spiestis Siegfried linijos tvirtovėse, kad nors kiek atlaikyti amerikiečių

spaudimą. Kitose vietose mažos permainos. Priešas parodė kiek atsparumo prieš britus šiaurėje ir prieš prancūzus pietuose.

Alijantų 900 bombanešių ir 500 kovos lėktuvų puolė Vokietijos geležinkelių centrus, kuriais vokiečiai susisiekiama su karo frontais, ir padarė daug nuostolių. Iš Italijos alijantų pakilę bombanešiai bombardavo vokiečių aliejaus centrus Viennos ir Fiume srityse.

Raudonieji Vokietijos Teritorijoj

Londonas, sausio 22 — Sovietų Rusijos raudonoji armija, kaip praneša Maskvos žinios, visame karo fronte nuo Rytinės Prūsijos iki Vengrijos stumia vokiečius tolyn į vakarus.

Trečioji baltgudžių armija užėmė Gumbinę (R. Prūsijoj) ir 200 kitų apgyventų vietų, nustumdama vokiečius iki 39 mylių nuo Karaliaučiaus.

Antroji baltgudžių armija prasiveržė pro vokiečių liniją R. Prūsijos pietinėje srityje ilgame fronte, užimdama 150 apgyventų vietų, įimant Tannenbergo (Žalgirį, kur Lietuvos kariuomenė, Vytautui vadovaujant, sumušė kryžius - vokiečius 1410 metais.)

Lenkijoj taip pat raudonoji armija užėmė 450 apgyventų vietų. Pirmoji baltgudžių ir pirmoji ukrainų armijos įsibrovė į Vokietiją — Silezijoje ir sudarė rimtą pavojų vokie-

čiams prie Odor upės. Daugiau kaip 1000 apgyventų vietų užėmė. Raudonieji taip pat eina pirmyn Budapesto ir kitose srityse.

Du Žydu Nuteisė Mirties Bausme Už Moyne Nušovimą

Cairo, Egiptas — Šiomis dienomis Egipto karo teismas nuteisė du žydėlius, Eliahu Hakimą ir Eliahu Bet Tsourį mirties bausme už nušovimą Anglijos atstovo Viduriniams Rytams, lordą Moyne ir jo šoferį.

Jaunuoliai žydėliai pripažino kaltais. Jie aiškino, kad Sterno organizacija, kuri yra teroristinė, juos atsiuntė iš Palestinos į Egiptą atlikti tą darbą kovoje dėl "Izraeliaus žemės išlaisvinimo".

Jung. Valstybės Neteko 322,912 Karių

Washington, D. C. — Pranešama, kad nuo invazijos pradžios iki Naujų Metų Jung. Valstybių karo jėgos prarado 322,912 karių, kurių 54,562 užmušta, 232,672 sužeista ir 45,678 dingę.

Per gruodžio mėnesį Amerikos armijos nuostoliai siekė 74,788 karius.

rezignavo iš tų pareigų, kad padaryti vietą netekusiam darbu, būvusiam vice-prezidentu Henry A. Wallace.

Jesse Jones yra 70 metų amžiaus iš Texas.

Prezidentas Prašalinęs Jesse Jones

Washington, D. C., sausio 22 — Jesse H. Jones, J. V. Komercijos sekretorius, gavęs prez. Roosevelto reikalavimą atsistatydinti,

CHURCHILL GAVO PILNIAUSI PARLAMENTO PASITIKĖJIMĄ

Londonas — Pereitos savaitės pabaigoje Anglijos premieras Churchill pasakė kalbą parlamente apie einamuosius karo ir politikos reikalus. Jis pažymėjo, kad jis ir maršalas Stalinas pilnai susitarė dėl tvarkos ir apsiėjimo Balkanuose, kad išvengtų karo ateityje, ir apie tai nuolat buvo informuojamas prez. Rooseveltas.

Premieras Churchill paneigė tvirtinimus, kad esą Britai su Rusija pasidali-

no rytų Europą. Tokio pasidalinimo nesą. Tačiau jo valdžia turi kištis į centralinės Europos reikalus, bent kol jo režimas gyvuos. Britai turi kištis į kištis į Graikijos vidaus reikalus, kol Graikija galės praveisti laisvus rinkimus.

Anglijos parlamentas, išklauses premiero Churchill kalbos apie užsienio politiką, 340 balsais prieš 7 pareiškė Churchill'ui pilniausį pasitikėjimą.

Laiškai iš Pavergtos Lietuvos

Šiomis dienomis atėjo iš pavergtos ir nualintos Lietuvos nemažai laiškų, kaip teko sužinoti, į įvairias lietuvių kolonijas. Visų laiškų vokai (konvertai) turi rusiškas ir lietuviškas pašto antspaudas ir sovietų Rusijos cenzūros antspaudas — "PROVERENO CENZŪROJ". Pašto ženklai rusiški.

Iš Rokiškio apskričio rašo:

"Gerb. Tamstos:
"Labai išsiilgau. Jau daug laiko prabėgo kaip mes susirašinėjome laiškais. Tris metus išbuvo po vokiečių. Dabar atėjo rusai. Buvo baisus karas. Tris savaites negalėjome namie gyventi, nes siautė baisūs mūšiai. Mūsų lauke buvo pozicijos, tai per mūsų laiką sudėgė mūsų klojimas su sienu; šieno buvo daug. Likom be pašaro. Ir taip turime daug nuostolių — iš gyvulių ir iš visko dideli nuostoliai.

"Kaip pradėsim gyvent, tai nežinom, nes dar karas tebeina ant Lietuvos žemelės. Lietuva paskendo visa ugnyje. Dar mes išlikome gyvi. Bet buvome dirbame pavojuje. Nežinom koks bus mūsų likimas. Ir turiu pasakyt nusiminimą, kad mano broli... užmušė ant akopo, teko skeveldra ir grabas."

Kitas laiškas iš Šiaulių apskričio:

"Mūsų brangieji!
"Nustebste gavę laišką. Štai rašau būdama kaime, pabėgusi nuo X... miestelio. Sužinojau nuo rusų kariškių, kad galima rašyti į Ameriką; tuojuo jie davė popierio ir rašau. Mes jau esame rusų pusėj. Iš namų išbėgome 16 liepos, o šiandien jau 3 spalį. Buvome iki šiol apkase nuo kulku, o dabar išvarė visus žmones, nes bus didelis mūšis. X... miestelis visai sudėgęs, ir apylinkėje kaimai taip pat. Išbėgome, kaip stovime. Jau trečias mėnuo kaip neturime ko valgyti... Neturime nei baltinių persivilkti, nei suknelių, nei žmoniškai apsiuti, o jau pas

mus šalta, o jei paliksime gyvos, neturime nei stalo, nei lovos, nei šaukšto, nei bliūdo, ir nežinome kaip reiks gyventi. Man maišosi smegenys. Aš jau prašiau ne vieno rusų kariškio, kad mane nušautų, nes nėra kaip gyventi. Nuo mūsų niekuomet nebėgčiau, jei nevarytu..."

Vien tik iš tų laiškų mes galime suprasti kokioje baisioje padėtyje yra Lietuvos žmonės. Beabejo, Lietuvoje yra ir daug baisesnių įvykių. Sovietų Rusijos valdžia, jeigu jai nors kiek apeina žmonių gyvybės, turėtų duoti leidimus Suvienytų Tautų Šalpos ir Atstatymo Administracijos (UNRRA) atstovams ir taipgi Bendro Amerikos Lietuvių Šalpos Fondui sušelpiti Lietuvos žmones.

Vengrija Pasidavė Alijantams

Washington, D. C., sausio 22 — Vengrijos vyriausybė ir karo vadovybė besąlyginiai pasidavė alijantams, ir ne tik pasidavė, bet paskelbė karą Vokietijai. Visos Vengrijos ginkluotos jėgos grįžo į prieškarines sienas, ir stoji prie alijantų. Taipgi sutartimi pasižadėjo sumokėti įvairiais būdais \$300,000,000 atlyginimo už "padarytus nuostolius".

Sudėgė Trys Vaikai

Roxbury, Mass. — Sekmadienį, sausio 21 d. kilo gaisras trijų šeimynų name, 112-114 Moreland St. Sudėgė trys Adams šeimos vaikeliai — 2, 3 ir 4 metų amžiaus, o motina ir kitas vaikelis sužeisti. Viršrinkai sako, kad gaisras kilo nuo degtukų, kuriais žaidė vaikai. Nuostolių \$5,000, ir trys jaunos gyvybės.

Anglijos karalius Jurgis VI užgyrė šį stamos pavzdį, kaip geriausį Pitcairn salų paveikslu, stampų kolekcijoj. Viršuje paveikslas parodo, kaip dideli žmonės studijuoja smulkučius dalykėlius.

Karys

Nugirdo jis audrų užimą,
Nugirdo marių balsą,
Kad kils pakils dar jo tėvynė,
Kad jo tėvynė kelsis.
Pakilo, šoko į ataką,
Kaip viesulas, kaip vėjas.
Siūbavo medžiai, vėtroj plakės,
Ir rūtomis kvepėjo...
Širdims troškimą vieną nešė
Ir vieną žodį lūpom,
Kurį šimtai krauju užrašė:
Laimėt, laimėt — ar žūti.
Jis viską ant kortos pastatė,
Į laisvę viską mainė.
Čia pat, čia pat jįsai jau matė
Gyvenimą, kaip dainą.
Drebėjo rankos, akys degė,
Galva džiaugsmu karščiaavo.
Kaip pasaka, graži baladė
Gyvenimas vaizdavos.
Staiga pajuto: šilta, šilta...
Ausis varpus nugirdo...
— O, Viešpatie! Kiek čia vosilkų!
Tik žalios jos. Ir mirga...
Pasviro. Žengė. Ir parkrito.
Su šypsena ant lūpų.
Nebematys svajoto ryto,
Nebesipuoš jis rūtom.
Laisva daina, laisvais ošimais
Skardės lig saulės ir planetų.
Jis savo krūtine apgynė.
Laukus žiedų žiedais gėlėtus.
D. P.-is ("K.")

PRISIEKIAU MYLĖTI...

1914 m. įvyko nelaukta Aleksas per mūsų saugomobilizacija. Tuoju turėjo josi, todėl pradžioje išliko įvykti karas. Vienas jaunas atsargos karininkas tikrinant kuopą, nelemta porą savačių prieš mobilizaciją buvo vedęs jauną, inteligentišką žmoną. Aleksui (toks buvo karininko vardas) išvykstant į kovą, žmona verkia, alpsta ir nuolat sako:

— Aleksai, klausyk, ką aš tau sakau: tu privalai grįžti toks, koks dabar esi, — sveikas!
Susijaudinęs Aleksas nuėjo į ranka ir, sėdęs ant pabalnoto žirgo, nusivijo savo kuopą, žygiuojančią į frontą.

Aleksas per mūsų saugomobilizacija. Tuoju turėjo josi, todėl pradžioje išliko įvykti karas. Vienas jaunas atsargos karininkas tikrinant kuopą, nelemta kuokla pakliudė į jo pečius. Nukritęs nuo žirgo, negalėjo nė pasijudinti, nes kuokla sulaužė nugarkaulį. Ligoninėse nesant vietos, jį paguldė namuose, kurie buvo prie pat ligoninės.
Vieną sekmadienio rytą, kada suskambo bažnyčios varpas, gailastingoji seselė, slaugusi ligonį, nuėjo į bažnyčią pasimelsti. Prieš ligonion lovą kabėjo šv. Panelės paveikslėlis. Į jį pažvelgęs ir atsiminęs savo stovį, jis taip susijaudin-

JOS EILĖRAŠTIS

Fasliėpk, naktele, giliai mėnuli!
Pūsk, vėjeli, visu smarkumu!
Kad nepajustų sena motulė,
Slapta išeinant man iš namų.

Ko jūs, rūtelės, lig žemei linkstai?
Ko gūdžiai užiat, virkdot mane?
Namai palikti—baisiai nelinkstama —
Aš jauna verkiu nevirkdama.

Nuo kryžiaus bėga daugel kelelių —
Ir vis kiekvienas kiton šalin.
Katrūo išėjus atrasiu dalią?
Katrās kelelis veda in jį?

Vienas teeina tik lig kaimyno.
Kiti du dingsta girioj klaidžioj.
Ketvirtas klotas smiltim aukštinėm —
Tai šis ir eina iki pat jo!

Jis man vaidencs kas mėnesieną.
Jis mane lankė sapnuos visuos:
Iš tyko liētė kvapu blakstienas
Ir vis viliojo eiti su juo.

Jis mane traukia, kaip rudens metą
Saulėti pietūs pulkus žasų.
Ir ašen bėgu viską pametus,
Su doblilėlu užu kasų.

Manęs išplaukia pas jį lydėti
Brolis sietynas ir daug žvaigždžių.
Bet kas jis tokis? Aš jį atspėti
Ir bijau ir be galo geidžiu.
Alf. K-tis ("N. R.")

no, jog net balsu pravirko ir skundėsi Marijai.

Prieš keletą valandų grįžusi iš baliaus jo žmona miegojo gretimame kambaryje. Išgirdusi triukšmą, pabudo ir susinervinusi paklausė:

— Na, ko čia žlumbei? Sakyk, ko reikia? — suriko ji.

— Man... nieko, — atsakė vyras. — Aš tik norėjau su tavimi, Liucija, pakalbėti. — Tai ką gi tu man norėtum pasakyti?

— Liucija, aš atsimenu, jog tu, mane išlydėdama, pasakei, kad aš grįžčiau toks...

— Gana, gana tokių poterių! Tai ir reikėjo grįžti tokiam! O dabar tu manai, kad aš sėdėsiu čia lyg prakiekta! Ne ir šimta kartų ne! Aš noriu gyventi ir linksmintis.

— Liucija! Ir man ne savęs gaila, bet tavęs. Klausyk, duok man popieriaus, rašalo, aš tau parašysiu teisę išsiskirti, nenoriu kad tu kentėtum visą amžių su manimi. Aš tave tikrai myliu ir noriu tau laimės.

Po kiek laiko, pritaikius kitus gydymo būdus, Aleksas sugijo, tačiau nieko nežinojo, kur yra jo buvusi žmona.

Tik staiga laikraestyje randa žinią, kad N. mieste begrižtančią iš baliaus Liuciją automobilis labai sužalojo. Jos bendrininkas, nuvežęs ją į ligoninę, paspruko, ligonę palikęs be medžiaginės paramos. Liucijai ligoninėje nupiovė ranką, o jos veide pasiliko nedailūs randai.

Aleksas, greit nuvykęs pas žmoną į ligoninę, paklausė, ar norėtų sugrįžti pas jį. Ji paabejojo, ar jis ją dar priimsias. Vyras atsakė, kad prie altoriaus Visagaliui Dievui prisiekė ją mylėti ir jos neapleisti, todėl dabar ją tebemylįs ir pasirengęs jos niekada neapleisti.

J. E. Arkivyskupo Laiškas,

skaitytinas per visas Mišias, dviem sekmadieniais: sausio 21 ir sausio 28.

Brangūs Broliai Kristuje:

Iš visų svarbių reikalų, kuriuos man tenka aprūpinti, nėviename kitam aš labiau neprašyčiau jūsų duosnumo, kaip mūsų Vyskupijos Labdarybei. Nė kunigas, nė vyskupas tiksliau nekalba Kristaus žodžiais, kaip kad prašydamas pašalpos pavargėliams, ligoniams ir apleistiesiems. "Kas jus klausio, Manęs klausio" — yra pasakęs Viešpats, ir tie žodžiai turi tiesioginę prasmę, kuomet mes prašom sušelpiti dvasios ir kūno gailastingus darbus tose istaigose, kurios yra sukurtos reikalingiems pagalbos žmonėms.

Toks tai yra tikslas Labdarybės rinkliavos, kuri bus daroma mūsų bažnyčiose sekamąjį sekmadienį.

Aš atidėjau Labdarybės rinkliavą šioms metams tuo tikslu, kad galėčiau geriau asmeniškai susipažinti su įvairiais šelpimo reikalais, kiek ir kur reikia duoti. Kiekvienas aukotojas nežino, kad kuomet Arkivyskupas prašo paremti mūsų Labdarybės istaigas, tai jįsai jau yra gerai ištyręs, kuriai istaigai kiek reikia, ir yra suplanavęs, kaip surinktieji pinigai bus sunaudoti. Labdarybei sumesti pinigai yra šventa auka ir turi būti suvartota skrupulingu rūpestingumu.

Kartas nuo karto aš esu jums viešai ir privačiai nurodęs daugelį būdų bei šaltinių, kur galite praktikuoti kilnią katalikišką artimo meilę. Aš noriu ir toliau tiksliai jus supažindinti su mūsų Arkivyskupijos istaigų padėtimi, kad mes visi, ir vyskupas, ir kunigai, ir žmonės, vieningai ir sumaniai dirbtume Labdarybės reikalams.

Aš taip pat jaučiuosi įpareigotas jums paskelbti, kiek pinigų surenkama, ir tiksliai atsiskaityti, kur juos išleidžiama.

Mums reikia dar daug Arkivyskupijos labai darbuotis. Tokia didinga ir sudėtinga Draugija turi nuolatinių nesuskaitomų reikalų. Bet mes turime medžiagos pastoviai tobulėti. Mes turime neišmatuojamo ištekliaus geros valios, duosnumo ir uolumo. Gi visų pirma, mes dirbame Dievui, dėl Dievo ir su Dievu.

Gi iš jūsų pusės, kuomet savo auką aukosite, aš patarčiau atsiminti šiuos šv. Rašto žodžius: "Būk duosnus pagal savo išgalę. Jei turi daug, aukok gausiai. Jei turi mažai, tai rūpestingai duok kiek išgali. Nes tuo būdu sukrausi sau didelį užmokesnį toj dienoj, kada bus tau reikalinga".

Rinkliava bus renkama Sekmadienį, sausio 28. Prašau prie to prisiruošti ir aukoti kiek galima gausingiau. Telaimina Dievas jus ir jūsiškius ir teatlygina jums pagal savo gerą nuožiūrą.

Jūsų ištikimas Kristuje,
RICHARD J. CUSHING,
Bostono Arkivyskupas.

Sausio 17, 1945.

PRANEŠIMAS

Brangūs Skaitytojai:

Tikimės, kad Jums patiko knygutė, "JĖZAUS ŠIRDIS IR MŪSŲ LAIKAI". Nuolankiai patariame surasti laiko ją rimtai perskaityti, o tikrai sulauksite paguodos ir dvasinės stiprybės.

Malonėkite šią Jums pasiūstą knygutę paremti kokia nors aukele ir būsime Jums labai dėkingi. Šia proga nuoširdžiai dėkojame visiems atsiuntusiems savo auką knygutėi.

Kun. Pr. Fuktikalnis, S. J.

"Žvaigždės" Administracija
488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

Naudingos Maldaknygės

- ANIAS SARGAS, juodi odos aparai, auksuoti kraštai, 288 puslapiai. Kaina \$1.50
- DANGAUS ŽVAIGŽDUTĖ, juodi odos aparai, auksuoti kraštai, 288 pusl. \$1.50
- DIDYSIS RAMYBĖS ŠALTINIS—Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos aparai, auksuoti kraštai, ant viršelio įspausas lietuviško stiliaus auksinis kryžius, 787 pusl. Kaina \$3.50
- JEZAU PAS MANE ATEIKI — Kun. K. Kirvelaitis. Juodi odos aparai, auksuoti kraštai, apvalūs kampai, 254 puslapiai. Kaina \$1.25
- MALDŲ RINKINĖLIS — Kun. J. B. Koncevičius. Balti celuloidiniai viršeliai. Knyga tinkama moterims ir mergaitėms. Kaina \$1.00
- MALDŲ ŠALTINIS — Kun. Pr. Juškaitis. Juodi odos aparai, auksuoti apskritūs kraštai, didelės raidės, 432 pusl. Kaina \$2.50
- RAMYBĖS ŠALTINIS — Kun. Pr. M. Juras. Juodi odos aparai, auksuoti kraštai, lietuviško stiliaus auksinis kryžius ant viršelio, 544 pusl. Kaina \$2.75

Sų užsakymais kreipkitės ---

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

Moderniška Fraternalės Apdraudos Organizacija

- Turtas \$1,525,000.00
- Pomirtinėmis išmokėta \$2,180,000.00
- Pašalpomis išmokėta \$1,490,000.00
- Aukomis išmokėta \$15,000.00

Išduoda šių formų sertifikatus:

- Endowment at age 85
- Endowment at age 60
- 20 Year Endowment
- 20 Year Payment Life

Po trijų metų mokėjimo sertifikatai turi prastętos (Extended) ir išmokėtos (Paid up) apdraudos vertes.

Centro ofisas:

73 E. South St. (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.

Savaitraštis "GARSAS" Oficialis LRKSA organas

Rašo apie Amerikos, Lietuvos ir kitų kraštų lietuvių gyvenimą ir darbuotę. Paduoda žinias iš viso pasaulio.

"GARSO" Spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus gerai ir greitai.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR
Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1102 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	\$4.00	Amerikoje metams	\$4.00
Domestic once per week yearly	\$2.00	Vieną kart savaitėje metams	\$2.00
Foreign yearly	\$5.00	Užsieny metams	\$5.00
Foreign once per week yearly	\$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	\$2.50

DARBININKAS

866 West Broadway, South Boston, Mass
Telephone SOUTH Boston 2680

Kad Tik "Matuška" Nepersivalgytų

Spauda ir radio ne juokais ima kibti į "matušką" Raseją. Mat, 'matuška' eina savais keliais ir nēkiek nepaiso savo talkininkų. Žinoma, viešai prieš juos dar neišėina. Dar turi tiek proto, kad stipriai įsikibo į Ameriką. Ji labai, labai reikalinga Amerikos lend-lease. Faktinai ji iš to tik gyvena. Tankai, patrankos, orliviai, sunkvežimiai, šoviniai, maistas, drabužiai — vis tai iš Dėdės Samo geraširdystės. Be Amerikos 'matuška' sveika dingus. Tad su Amerika ji kol kas geriausiai sugyvena. Bet pastaruoju laiku "matuška" kažkaip keistai pasipirtė. Jau aiškiai pabrėžė savo politiką ir elgiasi kaip tinkama. Keletas dalykų krinta į akį net eiliniam žmogui, nesigilinančiam į užkulisinę politiką. Visų pirma iki šiol neaiškūs buvo jos kariški žygiai Rytprūsijoje ir ties Varšuva. Iki Varšuvos raudonoji armija buvo dasivarius jau pereitos vasaros baigoj. Ir staiga ten sustojo. Gal vokiečiai persmarkiai gynėsi. Nieks tikrai nežino, kaip ten buvo, nes rusai užsienio korespondentų į frontą neįsileidžia. Bet dabar vienas radio komentatorius teigia, kad tai politiniais sumetimais rusai perilgai ties Varšuva užtruko. Taip esą galima spręsti iš to, kad šiuo kartu jie visai lengvai Varšuvą paėmė. Tas pat ir su Rytprūsiais. Perėjo sieną ir sustojo. Puolė visai kita užuolanka, būtent, Rumunija, Čekoslovakija, Vengrija. Jei — sako toliau kalbamasis komentatorius — rusai dar pereitai rudenį būtų ėję tiesiausiai keliu į Vokietiją ir sutraukę ant savęs stiprią nacių armiją, tai gen. von Rundstedt nebūtų pajėgęs tiek žalos padaryti amerikiečiams Belgijoje ir Luxemburge. Žinoma, kariškus žygius kritikuoti lengva po fakto. Tad politinius sumetimus galima čia tik įžiūrėti. Juos įrodyti ne taip jau lengva.

Bet Lenkijos klausimu tai jau nēkiek ntenka abejoti, kad Rusija varo savotišką politiką ir eina tiesiog prieš Alijantų norus. Vienybės ardymo priekaištas jau čia automačiai krinta ant Rusijos pečių. Liublino vyriausybė, tiesa, susidaro iš lenkiškų pavardžių, bet tie lenkiškai kalbą žmonės yra tik paprasti pastūmdėliai. Atsakingą vyriausybę sudaro Maskvos pareigūnai. Rusija sakosi norinti stiprios nepriklausomos Lenkijos, bet ji turi turėti palankią sovietams vyriausybę.

Sugriautoje belgų miestelio koplyčioje laikomos pamaldos amerikiečiams kariams.

BRAZILIJOS SPAUDOJE

(L. P. Z. scusio 15, 1944)

Sao Paulo leidžiamas laikraštis "Folha Paaulista" 1944 metų spalio mėnesio Nr. 92 patalpino straipsnį užvardintą: "O Povo que sofrem dupla agressao" (Tauta, kuri iškentėjo dvigubą agresiją).

"Ten toli, palei Nemuno krantus ir Baltijos jūrą yra šalis, kuri vadinasi Lietuva".

Ši šalis, kurios rubežiai tęsėsi nuo Baltijos iki Juodųjų Jūrų ir XII ir XIII amžiuje dominavo didelę dalį rytų Europos ir kuri sutriuškino kryžiuočių galybę Žalgirio mūšyje 1410 metais, šiandieną pasidarė rubežiumi tarp dviejų di-

Ta sąlyga likviduoja nepriklausomybės idėją, nes palanki sovietams vyriausybė reiškia ne ką kitą, tik Maskvoj ištreniruotą, klusnią komunistams grupę žmonių, kurie darbuosis ne Lenkijos, bet Rusijos naudai. Kitais žodžiais, jie bus įrankiu sukoministinti lenkų tautą. Apie nepriklausomybę ar net kokią siaurą autonomiją nėra nė kalbos. Iš viso, Lenkiją laukia Pabaltės tautų likimas. Tokioj pat padėty yra ir Rumunija, Vengrija ir Čekoslovakija. Vokietijai taip pat sudaryta sovietinės valdžios aparatas ir net armija, gen. Von Seidlitzo vadovybė.

Kaip matome, "matuškos" apetitas didėja bevalgant. Kad tik nepersivalgytų.

ordenas naikino ugnimi ir kardu lietuvių žemę. Lietuvių kančios yra atžymėtos kryžiais prie kiekvieno kelio, kiekvieno kryžkelio ir kiekvieno ūkio. Šie kryžiai yra tylūs liūdytojai lietuvių tautos kentėjimų praėityje. Lietuviai kovoja dėl savo laisvės ir mirė už šventą idealą. Dalis jų mirė savo šalies žemėje, o dalis Sibiro tundrose.

Prasidėjo Didysai Karas 1914 metais. Griuvo galin-gieji ir prisikėlė iškankintieji ir pavergtieji. Susitvėrė naujos tautos ir respublikos. Lietuva taip pat prisikėlė iš savo šimtmetinio letargo. Ant Didžiojo Karo griuvėsių iškilo laisvos Lietuvos vėliava. Išvarginta šimtmečių vergijos ir Didžiojo karo sunaikinta, prisikėlė nauja Lietuva, laisva Lietuva, nepriklausoma Lietuva su visomis ir pilnomis teisėmis tarptautiniame pasaulyje. Lietuva atgavo savo nepriklausomybę, savo laisvę, tuom patapdama pilnuomoje valdytoja savo interesų ir savo ateities likimo.

Lietuva sumobilizavo visas savo pajėgas kultūriniam ir ekonominiam šalies išsivystymui. Bet trąginga geografinė padėtis

keletą kartų skaudžiai ją įžeidė dar taikos metu. Jos didieji kaimynai statė įvairiausias kilpas, ieškodami priekabių, kad užpulti ir pavergti šią Baltijos šalį, turtinga savo istorija, kultūra ir tradicijomis. Vilniaus klausimas — Lietuvos sostinė, Klaipėdos (Memel) klausimas — vie-nintelis Lietuvos uostas — buvo nukelti į Tautų Sąjungą ir net iki Haagos tribunolo nuėjo. Klaipėdos kraštas su savo nediskutuojama nepriklausomybės Lietuvai teise, visa pasaulio pripažinta, įsiveržusios vokiečių kariuomenės buvo užimtas. Vokiečiai, grąsindami, privertė lietuvius pasirašyti pažeminta sutartį. Tas pats atsitiko ir su Vilniumi. Ir vėliau 1940 metais Sovietinės Rusijos kariuomenės invazija.

Lietuvių tauta iškentėjo smūgį po smūgio ir kas-kart vis žiauresni, dar taikos metu. Pirmoji invazija neišgelbėjo, nes prasidėjo 1940 - 1941 metais vokiečių - rusų karas. Ir Lietuva, taikingas, neagresingas, ir darbštus kraštas, virto karo lauku tarpe dviejų kariaujančių galiūnų.

Lietuva, nedidelis kraštas, be to, Sovietų Rusijos jau nuginkluotas, nebeturėjo jėgos bet kokiam ginkluotam pasipriešimui. Tad, šitame svetimame kare, Lietuva tapo sunaikinta, išgriaauta, išteriota ir jos tauta pavergta.

Lietuva kentėjo ir tebe-kencia pačias žiauriausias karo ir invazijos pasekmes.

Bet nežiūrint į visą tai, šitoje pavergtoje tautoje gyvena laisva dvasia ir jos garbinga praeitis. Gali užgrobėjas pavergti tautą fiziniai, gali kankinti, naikinti, bet niekuomet neįstengs pavergti dvasinai. Šaudymai, areštai, koncentracijos stovyklos ir teroras, labiau dar ugdo pasipriešinimą pavergtųjų ir nuskriaustųjų. Lietuva,

IDOMIOS NAUDINGOS KNYGOS

Kiekvienam lietuviui verta įsigyti šias knygas:

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ DARBAI. Išleido Kunigų Vieniūbė. Stambaus formato, 352 puslapių. Knyga padalina į penkis skyrius apimančius Amerikos lietuvių parapijas, draugijas ir įstaigas, mokslo įstaigas (aukštesnes ir parapijines mokyklas), spaudą ir įžymių veikėjų - veteranų biografijas. Knyga iliustruota 40 paveikslų. *Knygos kaina — kie-tais viršeliais \$3.00, paprastais aptaisais \$2.00.*

NUSISYPSOK! Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ją nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienam skaitymui tokia knyga su tokiais juokingais nupaskojimais. Pakartotinai tekstą knygą susieškoti ir iš naujo skaityti! Atspausdinta ant puikiausio popierio ir įršta gražiais apdarais. Joj randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po \$1.00, dabar beveik visu trečdaliu nupiginta ir parsiduoda tik už 50 centų.

Su užsakymais kreipkitės:

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

kaip ir kitos pavergtos tautos, tiki į demokratinį pasaulį, kuris kariauja už žmonijos teisę ir jos laisvę.

Lietuvių tauta, žvangindama vergijos retežiais, laukia tos laimingos dienos, kad galės išsilaisvinti iš pavergėjų jungo. Sąjungininkams laimėjus, tai bus ir Lietuvos laimėjimas ir viso civiliziuoto pasaulio laimėjimas, kurio partvarkymas bus paremtas aštuoniais "Carta do Atlantico" punktais.

THE ENEMY IS STILL THERE!

Keep Buying Extra Bonds!

DIEVUI ir TĖVYNEI

Parašė Msgr. Fulton Sheen

Vertė Pranas Jančius, MIC.

KUNIGO KARALIAUS PREMIJUOTAS VERTIMAS

VI PERSKYRIMAS

KRYŽIUS IR APGAVYSTĖ

Panašiai įvyko ir moderniam žmogui. Per pastaruosius 400 metų jis troško visiškos nepriklausomybės ir absoliučios autonomijos. Pirma, kaip dvasinis gaivalas norėjo atsikratyti Bažnyčios; paskiau nuo Šv. Rašto kaip Dievo apreikšto žodžio; dar vėliau nuo Kristaus autoriteto; o pagaliau nuo religijos.

Žingsnis po žingsnio jis kovojo prieš savo dieviškąjį tikslą. Kaip užvaizda, kuris statėsi vynuogyno savininku, jis užmušė savo viešpaties pasiuntinį, kad vynuogyną amžinai turėtų. Kaip palaidūnas, jis išleido savo dvasinį turką iki kol neturėjo ko valgyti, išskiriant humanizmo ir elgėsiio filosofijos numestus trupinėlius.

Jis padarė savo dievu ir, vartojant daugelio Amerikos universitetų filosofijos mokytojų žodžius, jis vadinoši "tvėrėju, o ne tvarinium".

Kadangi žmogus buvo dievas, logiškai seka, kad jis negalėjo blogo daryti. Kadangi negalėjo nusidėti, jam nereikėjo Kalvarijos. Kryžiaus jis neapkentė — kaip Jurgis Bernard Shaw, kalbant dėl moderniško žmogaus, sekė: Kryžius sauleleidyje užstoja kelią."

Tat, modernus žmogus sau nusikalė mokslo sistemą be drausmės; jis pasidarė filosofija, kuri paneigė tiesą, ir paskelbė gerį ir blo-

gį priklausančiu nuo asmens; kiekvieną mėginimą atstatyti autoritetą, jis apšaukė "fašizmu"; kiekvieną valdžios suvaržymą prieš ekonominį išnaudojimą, jis pavadino "komunizmu"; ir kiekvieną piktadarių suareštavimą paskelbė "nacių persekiojimu".

Jis sutvėrė civilinės laisvės sąjungas išteisinti kiekvieną mėginimą tą civilinę laisvę sunaikinti; ir užuojautos pažeminimui, jis pasidarė religiją be pragaro, Kristų be Teisingumo, Dievo Karalystę be Dievo, išganyką be Kryžiaus, ir Bažnyčią, kurioje sakykla ir vargonai užėmė aukos altoriaus vietą.

Zodžiu, jis nenorėjo matyti sąrišį tarp savo savimeiliškos autonomijos ir tos pačios savimeiliškos autonomijos kitose padaryto chaoso, kurio taip neapkentė.

Jis nebuvo toks logiškas kaip Nietzsche, kuris suprato, kad žmogus arba turi priimti Kryžių arba iš proto išėiti — ir Nietzsche išėjo iš proto.

Dabar einame prie antros scenos. Kaip sunus palaidūnas rado, kad kaikurios kitam pasidavimo rūšys neišvengiamos, taip modernus žmogus išmoko, kad nėra tokio dalyko kaip pabėgimas nuo Kryžiaus. Visiška nepriklausomybė tik svajonė.

Žmogus tik tada tikrai laisvas, kai savo veiksmuose laikosi drausmės ir nesielgia prieš ją arba nelaužo jos.

Esu laisvas nupiešti trikampę figūrą tik su ta sąlyga, kad figūrai padarysiu tris kampus, o ne pažangaus protavimo laike, trisdešimt tris.

Esu taip gi laisvas lėktuvu lėkti tik ta sąlyga, kad laikausi gravitacijos taisyklių. Norėti būt laisvas nuo tų taisyklių, nėra būti laisvas lėkti, bet laisvas pulti. Bausmė už teisės peržengimą yra nelaisvė arba vergija.

Nuodėmės yra laisvės priešgynybė. Todėl Viešpats sakė: "Kiekvienas, kuris nusideda, yra nuodėmės vergas." (Jono 8:34).

Jeį žmogus pasiduoda gėrimui, jis praranda savo laisvę; jis tampa nuodėmės tarnu ar vergu.

Pradėjo laisvas gerti ar negerti; baigė jau nebelaisvas daryti ko norėjo, bet tik gerti.

Būti jausmo vergu yra laisvės priešgynybė. Benorėdamas būti visiškai nepriklausomas Dievui ar dorai, žmogus prarado savo laisvę.

Laisvė, kaip visiška nepriklausomybė, visai neįmanoma. Mūsų laisvamaniai, kurie norėjo laisvės be autoriteto, tai sužinojo.

Pasirinkimas ne tame: Ar priimsime ar nepriimsime autoritetą? Yra verčiau: Kurį autoritetą priimsime, Kristaus autoritetą ar viešosios nuomonės autoritetą.

Tie, kurie atmetė Dievo Tiesą, netapo laisvi protai; jie pasidarė pavergti protai. Todėl tiek daug iš jų negali padaryti net ir mažiausio nusprendimo, pirmiaus nepaskaite viešųjų tyrinėjimų rezultatus arba rytmetinį laikraštį.

Be to, nėra tokio dalyko, kaip laisvė nuo drausmės. Tegalime tik pasirinkti tarp drausmių: Išvidinė drausmė, laisvai uždėta teisėto savęs tobulinimo jausmo, arba išorinė drausmė, kylanti iš žiaurių tyroniškų jėgų.

Ir tai priveda mus prie taisyklės, kurią vis mėginome įrodinėti — kad nėra tokio dalyko kaip gyventi be Kryžiaus.

Esame laisvi tik pasirinkti kryžius, ar tai bus Kristaus Kryžius, kuris atperka mus iš savo nuodėmių, ar apgavystės kryžius, svas-tika, plaktukas ir piautavas, ar Italijos fasces (kirviai).

Kodėl šiandien esame nerami tauta? Kam gyvename baimėj — mes, kurie išreiškiame laisvę kaip teisę daryti ką tik norime; mes, kurie neturime altorių bažnyčiose, drausmės mokyklose ir nė jokių pasiaukojimų mūsų gyvenime. Mes bijome, kad netaptume savo netikrosios laisvės, valios ir nuo Dievo atitolimo auka, kaip buvo Palaidūnas.

Nenorėjome priimti Kristaus jungo, dabar drebame nuo cėsoriaus. Norėjome būti laisvi nuo Dievo, dabar grėsia svetimos šalies piliečiams vergavimo pavojus.

Mėgindami gyventi be Kryžiaus, gavome kryžių — ne Kristaus arba pačių pasidarytų, bet velnio — velniškai žiaurų, kankinantį kryžių, padarytą iš šautuvų, plaktukų, piautuvų ir bombų — kuris pradžioje buvo panašus į kryžių, bet kuris apgavo save, kadangi apgavo pasaulį.

Tas grąšinimas pastato mus sunkioje padėtyje. Ar galime sutikti apgavystės kryžių be Kristaus Kryžiaus?

Ar ramybės ir smagumo išlepinta demokratija gali nugalėti pasiaukojimu pagrįstą sistemą? Ar tauta, kuri divorsais suardo šeimą gali laimėti prieš tautą, kuri jėga nulenkia šeimą tautai? Ar tie, kurie septynetą metų alko, atsižadėjo sviesto, kad turėtų šautuvų, iškentėjo visus įmanomus suvaržymus, bus ramybės ir smagumo nugalėti?

Dr. Aleksis Carrel teisingai pasakė, kad Amerikoje "Geras laikas buvo mūsų tautinis šūkis". Paprasto žmogaus ar jaunuolio gerojo gyvenimo sąvoka yra smagumų ir pasilinksminimų eilė: kino, radio programų, balių, alkoholis, ir lytinis kraštutinumas. Šis tingus ir be drausmės gyvenimas išsėmė mūsų asmenines pajėgas ir įstatė pavojun mūsų demokratine valdžios formą. Mūsų tautai labai reikia naujos drausmės, doros ir protavimo jūros.

Militarizmo ir Jėgos Evangelijos paaukštinimas šiandieniniame pasaulyje yra Kryžiaus apleidimo tuštumos pasekmė.

Europa buvo ugdoma krikščioniškomis dorybėmis; ji žinojo paklusnumą autoritetui, drausmei, atgailai ir atpirkimo reikalingumą. Bet kaip, apleidus Tėvo namų duoną ji pradėjo badauti, ji griebėsi militarizmo ir kardo išaukštinimo pašaro. (Bus daugiau.)

Lietuvio Charakterio Bruožai

Rašo P. ORINTAITĖ ("N. R.")

Tautos charakterį apspėti nesiryžtu; norėčiau nurodyti tik kaikuriuos požymius, iš kurių paryškėtų šiek tiek ir sintetinis lietuvių charakteris.

Mūsų tauta neabejotinai gabi mokslui. Tai pastebi net užsienio universitetai. Mes išmokstame gana daug svetimų kalbų. Iš beveik beraščių ūkininkų kilę vaikai — iškyla žymiais inžinieriais, medikais etc. Prieš karą mūsų mokytojai vyrai buvo plačioje Rusijoje garsūs kaip pav. P. Vileišis. Mūsų gabumo pasireiškimą šiandien ima stelbti vos ta viena kliūtis — girtybė. Daugumas alkoholikų vaikai jau degeneruoti: jie ne tik moksle pasirodo bukapročiais, bet ir šiaip iškrypę — tinginiai, silpnavaliai, vagiliai, valkatos etc.

Lietuviai yra gilios dvasinės kultūros bei intucijos žmonės. Pirmiausia tai rodo lanksti, skambi, turtiniga — subtyliausius minčių ir jausmų niansus išreiškianti — kalba. Kone prieš pusantro šimto metų Ks. Baužas, tyrinėjęs lietuvių tautos ir kalbos praeitį, net priėjo išvadą, kad lietuvių seniau turėta, aukštesnė kultūros turty, nes esą kalba ir, apskritai tautos dvasia rodo labai gilią kultūros raidą (evoliuciją).

Mūsų liaudies dainos rodo buvus liaudyje, tame paprastame žemdirbių luome, labai švelnią sielą — subtylių jautrumą ir gamtą, ir žmogaus vidujiniams išgyvenimams, ir apskritai grožiui. Sunku vaizduotis, kad tas vispusiškai sklandžias ir skoningas dainas sukūrė varginga, bemokslė liaudis. Nors tamsios ir siauros buvo žmonių pirklės, bet jų siela buvo šviesi ir plačiai siekianti. Juk ir liaudies drožiniai, smūtkeliai — koks natūralus grožis! Bet visa tai buvo — intensyvos dvasios galios, dar nevisai sąmoningos. Todėl daug lietuviškų asmenybių iškilo svetimų tautų prieglobsty (ypač lenkai daug išigėrė mūsų sielos, pav. A. Mickevičius, J. Pilsudskis ir kt.). Betgi dabar, kai spartaus modernizmo tempu mūsų liaudis nustoja to intensyvaus jausmo, rodosi, kad šviesuomenė nespėja (nesistengia ir nesugeba) palenkti ją tautiniam bei kultūriniam sąmoningumui, ir dėl to mūsų liaudis sparčiai genda — girtybės, prabangos troškimo, egoizmo, amoralumo įtakoję. Vietoj švelnių dainų jau — aštrūs svetimi "šliageinžinieriais, medikais etc. Vietoj žaidimų gamtoje — internacionalūs šokiai, vietoj kuklumo — miestieškų "ponų" palaidumo pavyzdžiai. Anksčiau iš prislėgtos ir tamsios liaudies veik vienu tarpu, tokiomis sunkiomis sąlygomis, iškilo eilė retų asmenybių, kaip Maironis, Vaižgantas, Krėvė, P. Vileišis, Pr. Mašiotas, M. Čiurlionis, P. Rimša ir daugel kitų, o dabar, gerintis 20 metų laisve — (rašyta 1939 m.) tokių dvasinių šulų pasirodymas rodos, nepaspartėjo. Tokio savęs išsižadėjimo ir dvasinio stiprumo, kaip knygnešų epocha — rodos, mažiau belike. Todėl šviesuomenei reikėtų susirūpinti dvasinių jėgų ugdymu.

Lietuvių būdas turi ištvėrmės, nuoseklumo, atsidėjimo ir tvarkingumo bruožų. Kad ir lėčiau, bet jei ką pradėję — ištvermingai ir tyliai, be blaškymosi ar dejavimų, traukia ligi galo. Tiek šimtmečių išvergauti baudžiamai ar svetimiams, tyliai ir kantariai, ir žmogaus vidujiniams išgyvenimams, ir apskritai grožiui. Sunku vaizduotis, kad tas vispusiškai sklandžias ir skoningas dainas sukūrė varginga, bemokslė liaudis. Nors tamsios ir siauros buvo žmonių pirklės, bet jų siela buvo šviesi ir plačiai siekianti. Juk ir liaudies drožiniai, smūtkeliai — koks natūralus grožis! Bet visa tai buvo — intensyvos dvasios galios, dar nevisai sąmoningos. Todėl daug lietuviškų asmenybių iškilo svetimų tautų prieglobsty (ypač lenkai daug išigėrė mūsų sielos, pav. A. Mickevičius, J. Pilsudskis ir kt.). Betgi dabar, kai spartaus modernizmo tempu mūsų liaudis nustoja to intensyvaus jausmo, rodosi, kad šviesuomenė nespėja (nesistengia ir nesugeba) palenkti ją tautiniam bei kultūriniam sąmoningumui, ir dėl to mūsų liaudis sparčiai genda — girtybės, prabangos troškimo, egoizmo, amoralumo įtakoję. Vietoj švelnių dainų jau — aštrūs svetimi "šliageinžinieriais, medikais etc. Vietoj žaidimų gamtoje — internacionalūs šokiai, vietoj kuklumo — miestieškų "ponų" palaidumo pavyzdžiai. Anksčiau iš prislėgtos ir tamsios liaudies veik vienu tarpu, tokiomis sunkiomis sąlygomis, iškilo eilė retų asmenybių, kaip Maironis, Vaižgantas, Krėvė, P. Vileišis, Pr. Mašiotas, M. Čiurlionis, P. Rimša ir daugel kitų, o dabar, gerintis 20 metų laisve — (rašyta 1939 m.) tokių dvasinių šulų pasirodymas rodos, nepaspartėjo. Tokio savęs išsižadėjimo ir dvasinio stiprumo, kaip knygnešų epocha — rodos, mažiau belike. Todėl šviesuomenei reikėtų susirūpinti dvasinių jėgų ugdymu.

dernizmo tempu mūsų liaudis nustoja to intensyvaus jausmo, rodosi, kad šviesuomenė nespėja (nesistengia ir nesugeba) palenkti ją tautiniam bei kultūriniam sąmoningumui, ir dėl to mūsų liaudis sparčiai genda — girtybės, prabangos troškimo, egoizmo, amoralumo įtakoję. Vietoj švelnių dainų jau — aštrūs svetimi "šliageinžinieriais, medikais etc. Vietoj žaidimų gamtoje — internacionalūs šokiai, vietoj kuklumo — miestieškų "ponų" palaidumo pavyzdžiai. Anksčiau iš prislėgtos ir tamsios liaudies veik vienu tarpu, tokiomis sunkiomis sąlygomis, iškilo eilė retų asmenybių, kaip Maironis, Vaižgantas, Krėvė, P. Vileišis, Pr. Mašiotas, M. Čiurlionis, P. Rimša ir daugel kitų, o dabar, gerintis 20 metų laisve — (rašyta 1939 m.) tokių dvasinių šulų pasirodymas rodos, nepaspartėjo. Tokio savęs išsižadėjimo ir dvasinio stiprumo, kaip knygnešų epocha — rodos, mažiau belike. Todėl šviesuomenei reikėtų susirūpinti dvasinių jėgų ugdymu.

Lietuvių būdas turi ištvėrmės, nuoseklumo, atsidėjimo ir tvarkingumo bruožų. Kad ir lėčiau, bet jei ką pradėję — ištvermingai ir tyliai, be blaškymosi ar dejavimų, traukia ligi galo. Tiek šimtmečių išvergauti baudžiamai ar svetimiams, tyliai ir kantariai, ir žmogaus vidujiniams išgyvenimams, ir apskritai grožiui. Sunku vaizduotis, kad tas vispusiškai sklandžias ir skoningas dainas sukūrė varginga, bemokslė liaudis. Nors tamsios ir siauros buvo žmonių pirklės, bet jų siela buvo šviesi ir plačiai siekianti. Juk ir liaudies drožiniai, smūtkeliai — koks natūralus grožis! Bet visa tai buvo — intensyvos dvasios galios, dar nevisai sąmoningos. Todėl daug lietuviškų asmenybių iškilo svetimų tautų prieglobsty (ypač lenkai daug išigėrė mūsų sielos, pav. A. Mickevičius, J. Pilsudskis ir kt.). Betgi dabar, kai spartaus modernizmo tempu mūsų liaudis nustoja to intensyvaus jausmo, rodosi, kad šviesuomenė nespėja (nesistengia ir nesugeba) palenkti ją tautiniam bei kultūriniam sąmoningumui, ir dėl to mūsų liaudis sparčiai genda — girtybės, prabangos troškimo, egoizmo, amoralumo įtakoję. Vietoj švelnių dainų jau — aštrūs svetimi "šliageinžinieriais, medikais etc. Vietoj žaidimų gamtoje — internacionalūs šokiai, vietoj kuklumo — miestieškų "ponų" palaidumo pavyzdžiai. Anksčiau iš prislėgtos ir tamsios liaudies veik vienu tarpu, tokiomis sunkiomis sąlygomis, iškilo eilė retų asmenybių, kaip Maironis, Vaižgantas, Krėvė, P. Vileišis, Pr. Mašiotas, M. Čiurlionis, P. Rimša ir daugel kitų, o dabar, gerintis 20 metų laisve — (rašyta 1939 m.) tokių dvasinių šulų pasirodymas rodos, nepaspartėjo. Tokio savęs išsižadėjimo ir dvasinio stiprumo, kaip knygnešų epocha — rodos, mažiau belike. Todėl šviesuomenei reikėtų susirūpinti dvasinių jėgų ugdymu.

Mūsų tauta yra lėto, pasyvaus charakterio. Gal dėl to, kad ji jau praieity turė ilgą ir sunkų kultūros kelią, o iš dalies, kad tai — siaurės tauta. Tas lėtumas duoda kaip ir gero: ištvermingumą, susiklausymą, konservatyvumą (savitu-

Mūsų tauta yra lėto, pasyvaus charakterio. Gal dėl to, kad ji jau praieity turė ilgą ir sunkų kultūros kelią, o iš dalies, kad tai — siaurės tauta. Tas lėtumas duoda kaip ir gero: ištvermingumą, susiklausymą, konservatyvumą (savitu-

Atmušus nacių puolimus ir juos išstūmus iš Belgijos, belgai ir vėl grįžta į savo namus.

mo išlaikymą), nuoseklumą, kantrumą etc. Tačiau šiandien Europoj, ypač mūsų politinėje situacijoje, lėtumas yra didelė yda. Mes daug ką pastebime, bet nuo minties eiti prie veiksmo — vis nesijudiname. Mes dabar labai norim greitai organizuotis, tautiškai stiprėti, moraliai tobulėti, liaudį išskelti ligi aukštesnio laipsnio, bet sunkiai paslenkam. Pavyzdžiui, šiuo metu visi traagiškai jaučiame, kad reikia dvigubu, trigubu intensyvumu cementuotis ir kilti aukštyn, bet daugumas — tik skaudžiai tyliame. Mes — individualistai, paskirai veikti gana pajėgūs, bet organizuotis nemokame; esame S. Daukanto tipai, o M. Valančiaus būdas — retenybė. Todėl mūsų tautai ypač reikia turėti daug laisvės visuomeninėje, politinėje ir kitose srityse: tada te galėtume išsiugdyti drausolius, organizatorius, veikėjus — kad ir iš tų pačių pasyviųjų, abejojančių individualistų. Reiktų leisti plačiai visiems apie viską diskutuoti, ginčytis, ir taip pamažu išaugtų mūsų oratoriai, kolektyvistai, be to, ir visos pasyvios žmonių masės būtų sudominotos visuotiniais tautos ir kultūros reikalais. Ramumo, susikaupimo, kantrumo ir tylos jau yra pakankamai, tad reiktų visokiais būdais raginti prie judrumo, greitesnio reagavimo ir kartais — toleruoti net šokių tokius ekscentriškumus. Mums dar visai nebūtų žalingas tas paradoksas: "Geriau 10 kvailių padaryti, negu visai nieko nedaryti".

Lietuviai gabūs teoretiniam mokslui, bet — ne praktikai. Gabių (ir sykiu dorų) pirklių bei pramonininkų — savų maža ligi šiol. Planų ir projektų siūloma labai puikių viskam, bet — tiksliai jų įkūnyti nesugebam, arba tiesiog vengiam, jausdamiesi nepajėgsiai. Pas mus praktiški darbai tenka daugiausia nedoriems savanaudžiams (pv. kokių būta rangovų!). Dėl to ir draugijų vadovybėse, įmonių bei įstaigų administravime — viršun iškyla dažnai ne vertesnieji, o gobšesnieji (pinigų arba garbės).

Esame dideli tolerantai jau nuo Gedimino ir Vytauto laikų. Šiandien gal tik vieni prancūzai Euro-

Saugosiu Tėvynės Rūbą

Sandėly krūtinės tūkstantyje skrynių, Suguldyta rūbais brangiausių brangiųjų. Sudėliojau širdžia tarp jausmų šilkinių, Tyriausius, gražiausius, spalvų deimantinių.

Suguldžiau ritimais, kvoldais baltus šydrus, Alyvų, lelijų, konvalijų, rūtų. Puikios, ilgos suknios, dangiškos ir žydrios, Perjuosė jas meilė aukso diržu drūtu.

Puikios ir patogios, sezoninės, gražios, Jokia karalaitė tokių neturėjo! Lietuva gražesnė buvo už mirazą, Gyvtuose žieduose kai aš Ją regėjau.

Siela Jos paveikslus visus susirinko. Iš laukų, iš pievų, iš girių žaliųjų! Širdis prisiklojo gražiausių vainikų, Privėrė karalių gintarų gelsvųjų.

Privėrė vyšnelių, rausvų putinelių, Smulkių barbaresų, perlų šermukšnių. Iš Nemuno kranto kiautų, akmenėlių, Rubino agrastų, riešutų auksinių.

Iš vagų rasotų prakaitą suvėrė, Artojų žingsnius visus sužymėjo! Kietų dėlų vertę pagarba pasvėrė; Nes rūbą ar lušną, — jie visus penėjo.

Iš sodų baltųjų žiedų prisirinko, Alyvos naštomis nulinko glėbiuose. Iš šilų žibuokles, ilgėsiais išrinko, Skendo lūpos skendo — šilko aksomuose.

Vandenių lelijų prie kasų prigludo, Ežerai mėlsvieji akyse nusunko! Gelsvieji karosai sužiūro iš prūdo, Ko siela turtinga savęs nusigando.

O toliai vis mojo, o toliai vadino, Skubėti, skubėti prie slankščių jūružės. O čia vosilkėliai iš rugių masino, Viliojo berželiai ir medžiai giružės.

Ir kalne mieliasis, kryžius samanotas, Bočių kapinėse vienišas tarp uosiu; Stebėjo pro javo bangužes vilniuotas, Ar Jam paskutinį "sudie" atiduosiu.

Vos veidą suspėjau prispaust prie Jo kojų, Vos žiedą baltutį už vinies užneriau! "Tavęs nepaliksiu! Viešpatie!" — galvojau, Ir brangų Jį brangų į perlus įveriau.

Dabar rodos buvo jau viskas, o viskas. Upelių kaspinais kukardas surišo. Apsiaustus žaliuosius jau pasiūlė miškas, Ir žingą broliūzis prie vartų pririšo.

O, mano tėvyne, o, mano mieliausia, Nėra man tiek turtų tau atsimekėti! Už duoną, pastogę, už rūbą brangiausią, — Imk, bent mano širdį užstatu padėti.

Aš saugosiu tavo dovanas švenčiausias, Išėivės šarvuose budri ir teisinga. Glėbok, o Dieve, tą rūbą brangiausią, Juk iš Tavo rankų mums perlai susinga.

Marija Aukštaitė.

poje liko dar be to dogmatisko šovinizmo ar tautinio įsivaizdavimo, kaip ir mes. Bet mūsųose ta dorybė kartais virsta yda. Dažnai per daug gerimės viskuo, kas svetimta, o savųjų peršulų nepastebime. Pav. mūsų moterys aklaiki tiki esą vien svetimtautės — yra elegantiškos ir įdomios. Tokia opinija labai kenkia: viena — juk tai netiesa, o antra — numuša savigarbą ir ver-

SVARBUS PRANEŠIMAS

Gruodžio mėn. 3 d., MALDOS APAŠTALAVIMO SAJUNGA ŠVENTĖ

100 Metų Gyvavimo Sukaktį.

Tam 100 metų Jubiliejui paminėti "ŽVAIGŽDĖS" REDAKCIJA, trokšdama, kad katalikiškoji spauda dar labiau pasklistų visose Lietuvių parapijose, skelbia VISIEMS MALDOS APAŠTALAVIMO SKYRIAMS

"ŽVAIGŽDĖS" PLATINIMO VAJŲ.

kuris prasidėjo lapkričio 1 d. ir užsibaigs vasario 28 d. Todėl M. A. nariai-ės, kuriems rūpi Kristaus Karalystė Lietuvių tarpe Amerikoje, su ypatingu stropumu imsis "ŽVAIGŽDĖS" platinimo darbu.

1. Tas, kuris prisijus du prenumeratus "Zvaigždei" gaus gražų, ce-liudiniį paveikslą 4 3/4 colių — 6 1/2 colių, Jėzaus Širdies, arba šv. Antano, Nesiliaujančios Pagalbos Pan. Svenč., Sv. Juozapo.
2. Už TRIS PRENUMERATUS gaus sterlingo sidabro Pan. Svč. stebuklingą medaliką.
3. Už PENKIS PRENUMERATUS galima pasirinkti vieną:
  - a. Baltą rožančių su sidabrinu lenciūgėliu;
  - b. Gražų paveikslą 8 colių — 9 3/4 colių: — "Kristus klabena į duris".
  - c. Stebuklingą P. Svč. medaliką su sterlingo sidabro lenciūgu.
4. Už DEŠIMTIS PRENUMERATŲ galima pasirinkti vieną:
  - a. "Kristaus šventojo Veido" paveikslą 10 colių — 13 colių.
  - b. Perlatinį rožančių su auksiniu lenciūgu.
  - c. Labai gražų liginimis setų.
  - d. Tėvo Pr. M. Juro maldaknygę: "DIDYSIS RAMYBES SALTINIS", 787 pusl.
  - e. Tėvo Pr. Juškaičio maldaknygę: "Maldų Saltinis", 432 pusl.

Todėl visi į didingą apaštalavimo žygį! Širdingai kviečiame promotorius-es, platintojus ir visus į šias šventas lenktynes! Malonė-kite naujus ir senus prenumeratus (pažymėdami, kas naujas, kas senas skaitytojas) NELAUKdami SIŪSTI!

"ŽVAIGŽDĖS" ADMINISTRACIJA
488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

tautai vardu ar nusistatymu, bet kad — jų asmenybė, prigimtis (kilme, luomu, rase, auklėjimu, istorija etc.) yra kitokios konstrukcijos, ir dėl to šeima būna vistiek nedarni: užgesus paviršutiniam susižavėjimui, lieka bendrai gyventi žmonės, vispusiškai nesideriną, vienas kito aspiracijų nesuprantą. Be to, dėl mūsų pasyvaus būdo svetimosios žmonos paviršium išsaugojom švelnią sielą būdo savitumą ir didžią jėgą. Kietas užsidarymas savy, atsiskyrimas nuo kitų — paliko mūsų dvasią sutelktą, neišieškotą ir savarankišką. Jau daug blogiau suktas mandagumas, pataikaujantis meilumas ir skystas saldžiodžiavimas. Geriau šurkšti teisybė, negu melaginga užuolanka. Be to, ši žymė yra mummyse giliai jaugusi: šimtmečius purvą bridome ir tik per gyvulių kaimenę ar žagrę į mokslus išėjome. Tad reikia laikytis savo charakterio — ilgiau išlaikysime savitumą. O jei jau pagaliau pamesti liaudiškas žymes, reikia numatyti, ką geresnio, gi tuo tarpu sekame tik miesčionišku paviršutiniškumu ar nenatūraliu (gal lenkišku) meilumu. Gi mūsų žymieji tautos vyrai buvo vis labai tiesioginio ir statuso būdo demokratiškos elgsenos — ir tai jiems gana pritiko.

Nepasitikėjimas savim ir pėrdidelis garbinimas visko, kas svetimta, ypač pasireiškė dabar, kai, gavę laisvę, ėmėme kurtis miesto šviesuomenės luomą. Savųjų būdo požymių greit atsižadame (tai esą — kaimiška ir dėl to nekultūringa!) ir vis vėjame kitus. O skolintis labiausia duodasi neigiami bruožai. Iš slavų nusiziūrėjome išlaidumą — "placią kišenę" (vokiečiai ar prancūzai — kokie tau-pūs!). Jei neturim poros šimtų litų — jokių svečių susikviesti "negalime", o jei nueinam į restoraną — būtinai reikia palikti dešimtinėmis, nes kitaip — atrodo gėda (!). Mūsų tautos charakteris šio bruožo nebuvo: tai yra labai žalingas skolinys. Išorinio puošnumo pagėmimas — irgi gal tai nutautusios, išsigimusios bajorijos žymė, ne mūsų, o tačiau dabar jau ne tik miestai ta liga serga. Kažin ar visiškai lietuviškas yra savigarbos trūkumas. Pav. ne tik vakarais, bet ir vidurdieniais matome centrinėse gatvėse šlitinuojančius girtus — mato tai ir vyriausybės nariai, ir teisininkai, ir pedagogai, kunigai... Ir ne tik nematyt griežto pasmerkimo tai mūsų tautos

Mūsų charakterio klausimas opus ir nagrinėtinas, nes per jį lengviau išspręstume ne tik savo drabužių ar pramogų, bet ir kitas visokias savos kultūros problemas.

Rožančiai

"Darbininko" administracijoje galite gauti sekamų rožančių:

Puikus baltas, sidabrinis	\$8.00
Juodas stiprus	\$1.25
Rusvas stipriai padarytas	\$1.20
Gražus baltas, tinkamas moterims ir merg.	\$1.50

Užsakymus siųskite: DARBININKAS
366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Sužeistas karys marinas, rado malonumo, paglostyti katytę, kuriai matomai irgi patiko kompanija. Tai vaizdas iš Raudonojo Kryžiaus palaikomų stočių.

Sovietiška Lygybė -- Visi Lygus Ubagai!

Ką bolševikai davė Lietuvos gyventojams*

Diktatūra proletarui

Čia papasakota būklė Lietuvoje buvo maž daug tarp 1940 m. liepos mėn. ir tu pačių metų pabaigos. Lietuvišką litą pakeitus S.S.S.R. rubliais ir visam ūkiui skęstant vis į gilesnį pakrykimą, vienos prekės dar labiau pabrango, o kitų net gauti buvo neįmanoma. Po sovietinio režimo pusmečio kainos buvo tokios: vyriškas žieminis paltas, kuris anksčiau kaštavo 150—200 litų, prie bolševikų 1500—2500 rublių; moteriškas paltas anksčiau 120—150 litų, prie bolševikų 1000 ir 1100 rubl.; 80—120 litų anksčiau kaštavęs vidutinės rūšies vyriškas kostiumas prie bolševikų 500—600 rublių; vyriški batai anksčiau 15—20 litų, prie bolševikų 250—350 rublių; moteriški batukai anksčiau 8—15 litų, prie bolševikų 130—200 rublių; sviesto kilogramas anksčiau 3—4 litai, prie bolševikų 18—25 rublių; dešros kilogramas anksčiau 3,50—4,50 litų, prie bolševikų 18—20 rublių etc.

Komisarų taryba manė atlikusi didelį darbą nupigūnusi puspadažį kainą iki 40 rublių. Darbininkas, per dieną gaunąs 7 rub., per visą savaitę tuo būdu uždirbo tik vienus puspadažius. Paplito vadinamoji tarpvarčių prekyba. Nešioti batai ten kaštuodavo 150 rublių, senas vyriškas kostiumas 200 rublių. (L.I.B., 1941. I, 2).

Kasdieninio vartojimo prekių daugumai įvestos kortelės. Maisto produktų galima buvo pirkti tik tai nedideliais kiekiais, kurių užtenka tik vienai dienai. Prie nedaugelio veikiančių krautuvų susidarydavo ilgos eilės. Laimingas turėjo jaustis darbininkas eilėje laukęs dvi valandas ir pagaliau gavęs nusipirkti 1 kilogramą duonos ir 100 gramų sviesto... Jei jis nori nusipirkti laikrodį ir peiliuką, jis prie kitos krautuvės vėl turi laukti eilėje. Jei dar paprasčiau laikrodėlį galima pirkti, tai jo kaina 1000—1100 rublių, be to, pardavėjas paprasčiausiai specialų leidimą, kad šiam piliečiui laikrodėlį galima parduoti... Taip pat reikėdavo gauti leidimą norint pirkti tekstilės dirbinių ir avalinės. Bet pirmiausia valdžios pareigūnai patikrina namie, ar piliečiui būtina reikalingas kostiumas ir batai. Valdžios laikraštys "Tarybų Lietuvoje" randame tokią kronikos žinutę: "Pirmajai Vilniaus viduriniai mokyklai reikėjo pirkti du metrus raudonos medžiagos vėliavai. Pirkėjai važinėjo ir į savivaldybę, ir į kooperatyvo direktoriją ir dar kur, kol pagaliau buvo gautas leidimas. Visa tai truko dvi savaites." Komunistiniuose laikraščiuose būdavo tokių skelbimų: "Pamėstas vyriškas kaliašas. Radusiam atlyginsiu." "Prašoma gražinti už gerą atlyginimą pamestą plunksnakotį "Parker" etc. ("Tarybų Lietuva", 1940 m. Nr. 53).

Visa tai buvo ne kurioje nors puslaukinių saloje, bet "didžiajame, turtingajame valstiečių ir darbininkų rojuje". Visiška netvarka, trūkumai ir brangumas blogiausiai išpūdė padarė darbininkams. Jie matė, kad jų "prakaity vartymo" sistema pagamintos prekės išvežamos į Rusiją, o iš ten atsinečiama vis daugiau ir daugiau dykaduonių agitatorių. Todėl buvo atsitikimų, kad atėjus komisarams prieš darbininkus pasiaiskinti, kodėl kainos tokios aukštos ir kodėl nėra reikalingiausių prekių, jie buvo sutikti su juoku ir švilpimu. 1940 m. gruodžio mėn. Kaune "Gumos" fabrike buvo nušvilptas pats "prezidentas" J. Paleckis.

Politinė policija akyklai sekė darbininkų nuotaikas ir juos areštuodavo net gausiau kaip kitų kurių profesijų lietuvius. Į "juoduosius sąrašus" pateko visi, kurie anksčiau priklausė tautinėms ar ideologinėms organizacijoms ar prieš sovietinį režimą buvo ką nors išsitarę. 1941 m. birželio mėn. pagal tuos sąrašus jie buvo išstremti į darbo stovyklas sovietinėje Azijoje.

"Tarybų Lietuva" paskelbė duomenis, "ką sovietų santvarka davė Lietuvos darbininkams". Iš to šaltinio sužinojome, jog 76 darbininkai buvo paskirti į aukštesnes valdines vietas: kalėjimų viršininkais, raštinin-

*) Šis straipsnis paimtas iš Argentinoje išėjusios ispaniškos knygos "Lituanía, entre fuego cruzado" — LIETUVA KRYŽMINĖJE UGNIJE. Originalinė jo antraštė yra "Kolektyvinis apiplėšimas". Red.

LEYTE SINKER BARRAGE—Despite mortar and artillery firing from a point within 300 yards, Roger Leathers, Red Cross assistant field director who accompanied invasion troops into the Philippines, set up his coffee and doughnut canteen in the early hours of A-Day. He is a veteran of New Hebrides, New Georgia, Guadalcanal, New Britain and Dutch New Guinea.

kais, inspektoriams, milicijos viršininkais, o keli ir fabrikų direktoriais. Taigi, "davė" nedaug!

O darbo žmonių "didžiosios sovietinės teisės" ir darba, poilsį ir nemokama gydymą praktikoje, reikia pasakyti, labai vienpusiškai. Dirbti, dirbti valstybei, dirbti vergiškai, dirbti stachanoviškai (lektyniauti ne lyginant arkliais lenktynėse), dirbti kietoje vadina- mą brigadičių (NKVD įgaliotų) priežiūroje kiekvienas sovietų darbininkas turi ne tik "teisę", bet ir griežčiausią pareigą. "Padydinti darbo gamybingumą, duoti savo valstybei daugiau gamybos, — tai kiekvieno dirbančiojo pirmoji pareiga, prievolė, vis tiek kurioje ūkio šakoje kuris dirba" ("Darbo Lietuva", 1940. VII. 17.).

O ilsėtis gi sovietiniuose kurortuose ir sanatorijose gali tik tas, kas turi daug pinigų, pavyzdžiui, komisarai ir kiti "socializmo tėvynės" plutokratai. Tačiau ir darbininkas ten gali net nemokamai pasilsėti mėnesį kitą, jei... bus pasižymėjęs savo fabrike draugų įskundinėjimu arba atkaklia agitacija už draugą Staliną.

Nemokamas gydymas — jei ligonis gydosis namie. Tačiau reikia mokėti už vaistus, o jų kainos darbininkui neįmanomos arba visai negalima gauti. 1940 metų pabaigoje "net jodo bonkutės nebuvo galima gauti, o paprasta vata yra pasidariusi didžiausia retenybė. Lietuvos gydytojai — chirurgai sako, kad netrukus teks atsakyti nuo kai kurių operacijų, nes negalima gauti reikalingiausių medikamentų ir įrankių". (L. I. B., 1941. IV. 30.).

Sovietinis biurokratizmo voras apraizgo ir medicininį patarnavimą. Pakviečiamas, pavyzdžiui, į namus gydytojas, kur serga du vaikai: 2 ir 10 metų. Dviejų metų vaiką gydytojas apžiūri ir išrašo jam receptą, tačiau antrojo — vyresniojo apžiūrėti nesiima, nes jo pareiga, pagal valdžios paskyrimą, esanti vaikus gydyti tik iki 3 metų amžiaus...

Buvo ir toks atsitikimas. Kauno savivaldybės biudžeto patvirtinimas Maskvoje užtruko taip ilgai, kad pritrūko maisto tos savivaldybės išlaikimui ligoninei. Kol Maskvos sutikimas negautas, Kauno raudonieji ponai ligoninei suteikti lėšų atsisakė. Tris dienas ligoniai buvo pusbadžiai. Kauno savivaldybė telegrama prašė Maskvą paskubėti, bet atsakymo nebuvo. Ligoninės administracija šiaip taip gavo avanso, tuo būdu ligoniai nuo bado buvo išgelbėti. (L. I. B., 1941. IV. 30).

Komunistų partijos konferencijoje 1941 m. Kaune Jonavos atstovas rusas Zbitenkov štai ką referuoja apie taip išreklamuotą nemokamą gydymą: "Jau du mėnesiai, kai įvestas nemokamas gydymas. Kasdien kaimiečiai ateina į valstiečių vykdomąjį komitetą skųstis, kad jie siuntinėjami iš ligoninių į ligoninę, tačiau pagalbos nesulaukia. Pas mus yra sveikatos punktas, tačiau jame nėra sveikatos įrankių ir net chalatų. Jei reikia darbininkui suteikti medicinos pagalbą, jis turi važiuoti iš Jonavos į Kauną (32 kilm.) ir gaišti visą dieną."

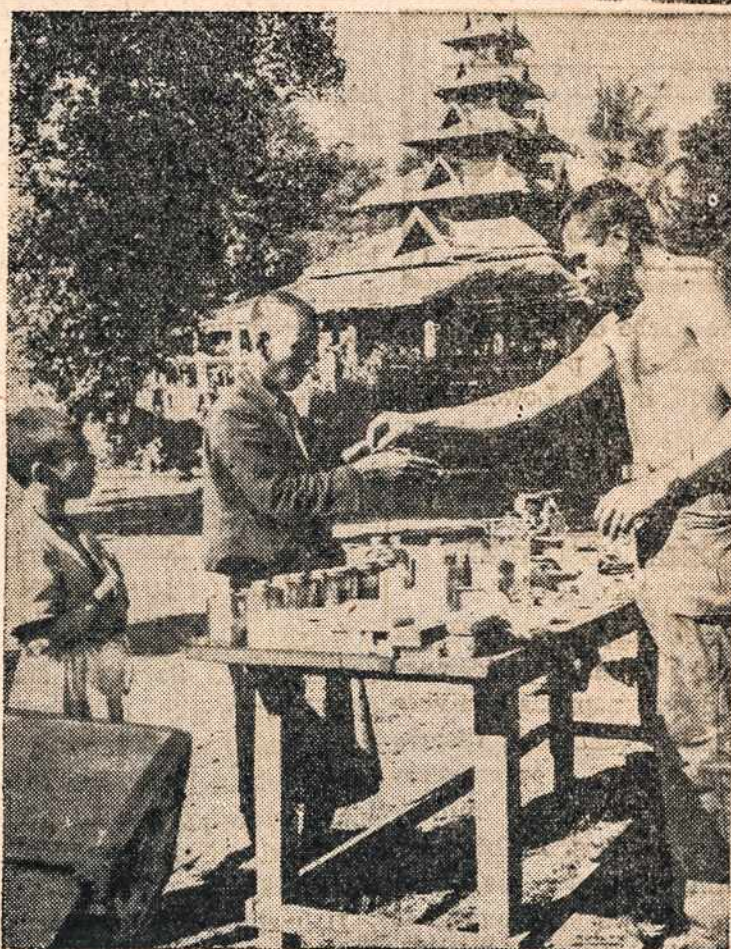
Ir už visą tai "Sovietų Sąjungos darbininkų masės visomis kalbomis garbina (privalo garbinti! Autorius) vardą visų laimėjimų įkvėpėjo, kuris yra laimingo, džiaugsmingo Sovietų Sąjungos tautų gyvenimo simbolis — didžiosios konstitucijos kūrėjas, geriausio dirbančiųjų draugo ir mokytojo — Josifo Stalino." (Tass, 1940. VII. 17).

Staigaus ūkinio smukimo priežastys

Vienas lemtingiausių smūgių ūkiniam gyvenimui Lietuvoje buvo krašto nusistovėjusios valiutos pakeitimas sovietiška rubliais. Po penkių okupacijos mėnesių iš Kremliaus atėjo įsakymas lietuvišką litą pakeisti S.S.S.R. červoncais ir rubliais nepaprastai žemu kursu: už 1 litą — 90 kapeikų. Anksčiau Lietuvoje sovietų pinigai, kaip beverčiai popieriukai, niekuomet nebuvo kortiruojami. Bet jeigu kartais kas norėdavo sovietiška pinigą įsigyti, tai už vieną červoncą (10 rublių) buvo mokama daugiausia 60 centų. Sumažinus litą vertę iki 90 kapeikų, rublio kursas Lietuvoje tuo būdu nepagrįstai buvo pakeltas net 16 kartų virš savo realios vertės.

Tokių valiutos pakeitimu Lietuvos gyventojai okupantų buvo baisiausiai apiplėšti. Visos Lietuvos vertybės paverstos niekais. Nors okupacijos pradžioje gyventojai iš bankų grobstė savo santaupas, bet tik nedaugelis suskubo pinigus išsiimti ir paversti kuria nors kad ir nebūtina reikalinga preke. Tuojau pat raudonoji valdžia išleido pinigų išėmimo suvaržymą. Lietuvos darbininkai taupūs, ir nemaža jų dalis taupomose kasošė turėjo didesnes ar mažesnes sumas. Nerturtingieji gyventojų sluoksniai ypač skaudžiai pajuti valiutos kritimą. Mat, darbininkams buvo juo blogiau todėl, kad atlyginimai buvo mokami pagal sovietinio rublio vertę.

Tokiu būdu Lietuvos darbininkai, tarnautojai ir ūkininkai tikrovėje gavo 16 kartų mažesnį atlyginimą, negu laisvosios Lietuvos laikais. Nesvarbu, kokia suma buvo išmokama, bet gyvenimo lygiui lemiamos reikšmės turėjo faktas, kokia naujojo pinigų realioji, perkamoji galia. Nors buvo algos padidinamos, darbo pajamų mokesčiai panaikinti, nereikėjo mokėti į pensijų ir pašalpų fondą, bet tuo pačiu metu įvesti Sovietų Sąjungos veikiantieji pajamų mokesčiai, be to, mo-

Burmietis atėjęs prašyti medikalės pagalbos pas ten stovinėjancius amerikiečius ir ją gauna.

KUR TAVO PASISEKIMO RAKTAS?

Paprastas žmogus išpletoja mažiau kaip dešimtąją dalį savo proto ir mažiau kaip trečdali savo kūno jėgų. Mes visi nenuveikiame to, ką galėtume nuveikti. Jeigu taip atsitiktų, kad žmogus dėl stokos tinkamo maisto ar dėl kokios nors jo kūni dar vaikystėje padarytos žalos išpletotų tikrai dešimtąją dalį savo kūno jėgų ir trečdali savo svorio, tai pamanytume, koks jis būtų pasigailėjimo vertas neužaugęs, palyginti, su tuo, kokio iš jo norėjo Dievas. Dauge- lis žmonių ir yra tikri neužaugę, kurie neišpletoja nė pusės savo sugebėjimų. Už tai, žinoma, pirmiausia kalti tik jie patys.

Kaip medis nepalankiose sąlygose negali tinkamai užaugti, taip dažnai ir žmogus. Bet medis yra bejėgis pakeisti savo augimo sąlygas, o žmogus gali apvaldyti ar pagerinti savo gyvenimo aplinkybes, gali nugalėti kliūtis, kurios jam pastoja kelią. Kitaip tariant, kiekviena glė, turėdama palankias sąlygas, gali tapti dideliu ažuolu, o kiekvienas žmogus, nors silpčiau ir nepalankias ap- linkybes, jeigu tik jis nori, gali tapti dideliu žmogumi. Aš pažįstu vieną žmogų, kuris geriausias savo gyvenimo metus praleido nepastebėdamas savyje jokių ypatingų gabumų. Jam kartą pasisekė vienas sumanymas. Nors jis savimi nelabai pasitikėjo, tačiau dirbo toliau; ir jam pavyko platesnio darbo mastas. Nuo to laiko jis niekuomet nebusimindavo dėl jokio nepasisekimo. Pasisekimas pažadino jame naują žmogų ir įkvėpė naują jėgos jausmą. Jis pradėjo daugiau pasitikėti savimi. Tada jis pradėjo daugiau gilintis į save. Bematant atsidarė jam akys. Prieš save jis pamatė daug neribotų progų, kurios tik jo telaukė. Netrukus tas žmogus tapo dideliu pramonininku, nors anksčiau apie tai nei svajojo. Baimė, svyravimas, neryžtingumas bematant dingo; jų vietoje atsirado drąsa, pasitikėjimas savimi ir ryžtingumas; greit jis pakilo ir įgijo didelius turtus. Mat, jis surado savyje paslėptą raktą, kuris jam atidarė gyvenimo vartus.

kesčiai būtų statybai ir "kultūriniais reikalams" (tarptautinei komunistų propagandai. Autorius). Jau buvo minėta, kad maisto, drabužių ir visų kitų reikmenų kainos Lietuvoje sulygintos su kainomis Sovietų Rusijoje.

Vykdydama S.S.S.R. receptus, sovietinė Lietuvos administracija nusavino ne tik stambiausias nuosavybes, bet taip pat ir mažesnes įmones, dirbtuves, gyvenamus namus, viešbučius, ligonines, kino teatrus ir krautuves. Su pasisavintomis prekėmis valdžia atėmė ir buvusių savininkų pinigus, vertybių popierius ir prekybos įmonių patalpas bei inventorių. "Prekybos įmonių nusavinimas vyko garsiaisiais sovietiniais būdais — jos buvo perimtos per dvi dienas. Prekybos komisariatas, pats neturėdamas prekyboje įgudusių žmonių, įmones vadovauti dažniausiai perdavė buvusiems pardavėjams. Tačiau blogiausia, kad nacionalizuotųjų prekybos įmonių didžiuma tuojau pat buvo uždaryta, o rastosios prekės išvežtos į S.S.S.R. arba į raudonosios armijos sandelius." (L. I. B., 1940 m. 35 nr.).

Tokiomis aplinkybėmis agitatorių kalbos apie sovietų piliečių "laimingą ir sotų" gyvenimą nelaimingų Lietuvos gyventojų ausyse skambėjo kaip piktas pasityčiojimas, o skelbiami skaičiai apie nepaprastus stachanoviškus laimėjimus visų buvo laikoma paprasčia bolševikų agitacija. Gyvenimo tikrovė rodė visai ką kitą: suretėjusios puštuštes krautuves, neįmanomai aukštos kainos ir dirbančiųjų vergišką suvaržymą bei jų išnaudojimą.

Tai atsitiko Lietuvoje, kurioje dar tik prieš pusmetį buvo įvairių prekių ir maisto perteklius ir kurioje dirbantieji galėjo ne tik socialiai pavalgyti, bet dar taisyti sklypams įsigyti ir nameliams pasistatyti. (Bus daugiau)

Svarbiausias tavo gyvenimo veiksnys yra ne tai, ką tu padarei ar ko nepadarai, ne tai, kas esi, bet tai, kas būsi, tai, ką sugebai atlikti. Nesvarbu, ką kiti apie tave galvoja, bet svarbu, kaip pats apie save galvoji, kaip vertini savo gabumus. Tai yra svarbu tavo ateičiai. Tu niekuomet nežūsi, jei pažinsi save ir pasitikėsi savimi.

Yra juk tūkstančiai tokių žmonių, kurių gyvenimo laivelis sudužo, nors juose buvo paslėptų gabumų, kuriuos išnaudoję būtų tapę vadovais įvairiose gyvenimo srityse; tačiau jie neturėjo pakankamai drąsos, pasiryžimo ir kantrybės į savo paslėptų turtų skyrių eiti. Jie per daug paviršutiniškai žiūrėjo į save ir todėl negalėjo surasti paslėptų turtų.

Didžiausia klaida tu, kuriems nesiseka, yra ta, jog jie nesigilina į save, todėl negali surasti tų paslėptų gėrybių, kurios išnaudotos jiems patiems atneštų didelės naudos. Jie nesuranda savo tikro "aš", nes labai paviršutiniškai jo ieško. Jie giliai negalvoja ir dirba netinkamu būdu; jie neturi neišak savo tikslo, kuris jiems atidarytų duris į tikrą pasisekimą.

Ar tu nori likti neužaugęs tuometu, kai tavyje yra paslėptų jėgų, kada kažkas tau į ausis šnabžda: tu gali būti didelis žmogus?

Ar tu nenori įtempti savo jėgų, kad galėtum išpletoti tai, kas tavyje yra didinga, užuot sėdėjęs kur nors nuošalyje ir galvojęs apie kitų laimę? Taip elgdamasis, niekuomet nebūsi didelis žmogus, kokio Dievas iš tavęs norėjo. Vienintelė jėga, kuri gali iš tavęs padaryti didelį žmogų, glūdi tavyje. Dievas leido žmogų, kad jis pats sutvarkytų savo likimą, kad neužslopintų tų jėgų, kurios turi būti išpletotos.

"L-nos" Jums nereikia porcijos korčiukės pirkimui J. V. Čaro Bonu.

SADIE — Attired in costume which made Sadie Thompson immortal star of W. Somerset Maugham's story, a favorite of theatergoers nearly a generation ago, June Havoc made grand success in her debut as the brazen lady in musical version in "Rain".

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LOWELL, MASS.

MARIJOS VAIKELIAI

Šiomis dienomis įvyko Marijos Vaikelių Sodalijos metinis susirinkimas. 1945 metais išrinkta sekanči valdyba: pirmininkė — Ona Saulėnaitė; vicepirmininkai — Pranas Vilkišius ir Rikardas Buja; protokolų raštininkė — Paulina Zapnickaitė; finansų raštininkė — Aleksandra Kazlauskaitė; kasos globėjos — Pranciška Slivauskaitė ir Marijona Jusevičiūtė; maršalkos — Alena Tamaškaitė ir Paulina Jankevičiūtė.

Mūsų klebonas, pradėdamas darbą, susirinkimui pažadėjo mus po kiekvieno susirinkimo bent pusvalandį pamokyti Lietuvos kalbos ir gramatikos.

SVEIKSTA

Jonas Žebrius po sunkios operacijos sveiksta ir tikimės, kad netrukus galės grįžti prie savo darbo.

LAUKTAS SVETYS

Pranas Gumbrevičius sugrįžo atgal į namus išturnavęs 32 mėnesius Pacifiko vandenynų salose. Pranas yra Amerikos kariuomenės narys. Motina begalo džiaugiasi susilaukus savo sūnaus į namus.

KALĖDŲ DOVANOS

Keli mėnesiai prieš Kalėdas Lowellio lietuviai išsiuntinėjo Kalėdų dovanėles jaunuoliams, tarnaujantiems Amerikos kariuomenėje. Teko sužinoti, kad tapo išsiųsta 128 ryšulėliai. Visi gavo savo siuntinius, išskyrus tik du.

Šiame darbe daug pasidarbovo pirmininkė p-lė Mikalina Blažionytė, ir visi Lowellio lietuviai savo gražiomis pinigėmis aukomis prisidėjo prie šio darbo.

NEPRIKLAUSOMYBĖS PRAKALBOS

Kas metą šioje kolonijoje yra rengiama prakalbos pasidžiaugti Lietuvos nepriklausomybės sukaktimi. Sekmadienį, vasario 18-tą dieną, Šv. Juozapo parapijos svetainėje įvyks minėjimas — prakalbos. Kalbės kun. Augustinas Petraitis, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, iš Worcesterio, ir advokatas Antanas J. Mileris, Naujosios Anglijos iškalbingas išeivijos patriotas. Muzikalinę dalį programos išpildys vietos parapijos choristai, vadovybėje vargonininkės p-lės Veronikos Dzedulionytės.

SERGA

Petronė Andriūškevičienė, LDS narė, šiomis dienomis susirgo. Linkime greito pasveikimo.

PARAPIJOS ATSKAITA

Sausio 14 d. mūsų parapijos klebonas išdavė metinę parapijos atskaitą. Pasirodė, kad parapijos visa nuosavybė neturi jokios skolos. Nežiūrint, kad nėra skolos, parapijos nariai trokšta pagerinti bažnyčios vidų.

Bankoje naujiems vargonams yra padėta \$4,296.07, ir naujosios svetainės fonde \$1,026.59. Kas sakė, kad mūsų parapija nežengia progreso keliu pirmyn.

SVEIKSTA

Jonas Žebrius, senas Lowellietis, šiomis dienomis sveiksta po sunkios operacijos.

NAUJAS ALTORIUS

Mūsų parapijoje netrukus bus įdėtas naujas "Pieto" altorius, atminčiai visų parapijos vaikų ir vyrų kareivių. Sekmadienį bažnyčioje girdime kiek žmonių aukoja tam gražiam darbui.

Zasilietis.

WATERBURY, CONN.

MINĖJO GIMIMO DIENĄ

Sausio 15 d., ponis S. Saprano, minėjo savo gimimo dieną. Vakarė užsikvietusi Moterų Sąjungos chorą į savo namus, puikiai pavaišino. Svečiai gėrė ir valgė iki sočiai, ir linksminosi. Visi turėjo "good time".

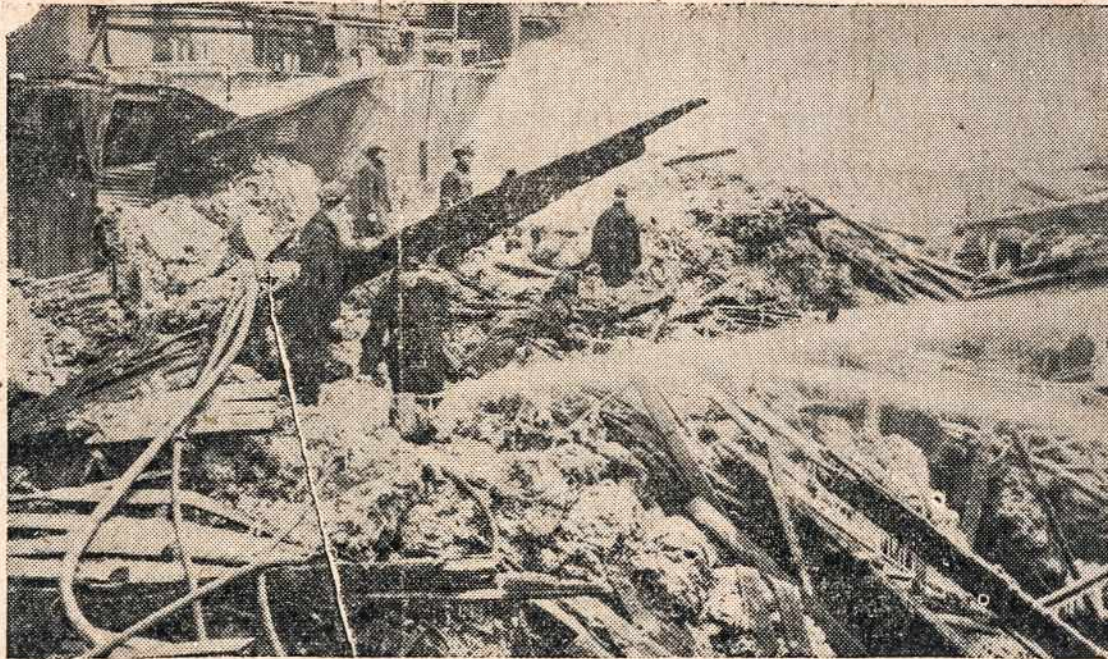
Dalyvavo: pp. M. Kazlauskienė, A. Jonikienė, J. Glodienė, M. Stauguvenė, H. Snyder, N. Totilienė, V. Mažeikienė, M. Fortier, F. Petroskienė, N. Meskunienė, p-lė E. Kopiczh, Dr. ir ponis Saprana ir komp. A. Aleksis, choro vedėjas.

Negaliu iškeisti neapsakius, kad Moterų Sąjungos choras uoliai rengiasi dalyvauti Šv. Juozapo parapijos koncerto programoje vasario 11 d., šv. Juozapo parapijos auditorijoje. N.T.

PHILADELPHIA, PA.

RUOŠIA 16-tos VASARIO MINĖJIMĄ

Šiomis dienomis vietiniai veikėjai turėjo svarbų susirinkimą, kuriame, tarp kitų, tapo užgirta, kad visi Lietuvos tėvynainiai bendrai minėtų tą mūsų taip labai svarbią, iš tautinio atžvilgio, šventę, Lietuvos Muzikalinę svetainę, sekmadienį, 18-tą vasario 12:30 val. po pietų. Bus ne tik graži meniška

Gesinamas degančių vilnų gaisras Kensington, Pa., kurio liepsnos siekė 50 pėdų aukščio. Tame gaisre paskendo 3,200,200 svarų vilnų.

KAS YRA HIPNOTIZMAS?

Daug kam neaišku, kas yra hipnotizmas. Dažnai dėl nežinojimo pramano visokių keistų dalykų. Todėl svarbu hipnotizmą geriau pažinti, kad tinkamai jį vertintume.

Hipnotizmo vardu vadinamas stovis, panašus į miegą ir sujungtas su ypatingais veiksniais, kurių žymiausias yra užhipnotizuoto asmens pasidavimas hipnotizuotojo norams. Kartais taip vadinamas ir

programa, bet ir labai įžymūs kalbėtojai. Mat, dabar čia Philadelphiaje jau apsigyveno ir mūsų garsusis viengentis, kapitonas — inžinierius Paulius Labanauskas. Tai, beabėjo, kad ir jis kalbės; taipgi kalbės ir Lietuvos Atstovo, pono Zadeikio pagalbininkas, ponas Kajeckas. Vietinių veikėjų įgalotinis susisiekti su Atstovybe sekretorius Pranas Pukas iš Atstovybės gavo šio turinio telegramą: *Vasario Aštuonioliktą Lietuvos Atstovs Zadeikis atvykti negalės, betgi ponas Kajeckas atvyks.* K. V.

PRISIMINKIME A. A. KAZĮ DRYŽĄ

Philadelphia, Pa. — Vasario 7 d. sueis lygiai du metai kai mirė įžymus veikėjas, tėvynainis a. a. Kazys Dryža.

Prisiminkime a. a. Kazį Dryžą ir už jį vėlę pasimelskime. Melskimės ir už kitus mūsų brolius, išsiskyrusius iš mūsų tarpo. Lai Dievas jų vėlėms suteikia amžiną ramybę.

A. a. Kazys Dryža buvo LDS narys, "Darbininko" bendradarbis ir rėmėjas.

Amerikos Lietuvių Jaunimo Žurnalas

"VYTIS"

"VYTI" leidžia Amerikos didžiausia jaunimo organizacija — Lietuvos Vyciai.

"VYTIS" eina kas mėnesį gražiai paveiksluotas ir dėda įdomių straipsnių, žinių iš Amerikos ir užsienio.

"VYTI" rasi žinių iš viso pasaulio.

"VYTIS" rašo apie Amerikos lietuvių jaunimo judėjimą.

"VYTI" rasite įdomių pasiskaitymų tinkamų seniems ir jauniems.

"VYTI" redaguoja įžymus ir patyręs redaktorius Ignas Sakalas ir "VYCIUI" bendradarbiauja jo sukviešti įžymiausi literatūrai.

TAD, padarykime šūki: "Tenelėka nei vienos katalikiškos jaunimo organizacijos, ar nors mažiausios skyriaus, kurie neskaitytų "VYTIES". Visi skaitykite "VYTI"!"

"VYTIES" kaina metams tik \$2.00.

"VYTIS" 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Juozas Kasinskas Inc. Laidotuvų Direktorius

602 Washington Blvd. BALTIMORE 30, Md. Tel. Lexington 8595

Limosinai dėl visokių reikalų Patarnavimas Dieną ir Naktį

pats veiksma kitą užmigdyti.

Hipnozė, kito asmens užmigdymas, įvyksta fiziškais ir psichiškais priemonėmis. Fiziškos yra šios: vienodi ir smarkūs pojučių erziniai, lygiai pasikartojančiais garsais, įsižiūrėjimu ir žeriničius daiktus, vienodu rankų judinimu ties veidu ir k. Psichiškų ypatinga priemonė — įtaiga (sugestija), kuria kitam asmeniui įkvėpiamas miego įsivaizdavimas. Nuo jo pašalinama visa, kas galėtų išblaškyti dėmesį ir taip trukdyti įtaigai. Užmigdamas jis atkreipia dėmesį į hipnotizuotoją ir taip pasiduoda jo valiai tol, kol jo nepažadina tas pats asmuo.

Įtaiga (sugestija) yra psichiška galia, kuria ko-

Kam Kentėti NESMAGUMUS UŽKIETĖJIMO

Kai jums prikimba veiksminis užkietėjimas ir jūs jaučiate nuverginti, nervuoti ir blogoje nuotakoje ir nuo tų reikšinių kenčiate — galvos skaudėjimą, jaučiate nemalonų kvapą, vidurių sutrimą, nevirškinimą, nemigą, neturėjimą apetito ir jūs skilvis jaučiate apaukintas dėl gazų ir išpūtimo — įsigykite Dr. Peter's daug metų išmėginto Gomozo.

Daugiau negu liuosuotojas, jis taipgi yra vidurių stiprintojas, sudarytas iš 18 pacios Gamtos gyduolių šaknų, žiedų ir augmenų. Gomozo duoda nerangiom žarnom veikti ir pagelbsti joms švelniai ir sklandžiai pašalinti užkietėjusias išmatas; pagelbsti pralinti užkietėjimo gazus, ir suteikia skilviui malonų silumos jausmą. Jei jūs vėl norite jausti džiaugsmą malonios pagelbos nuo užkietėjimo varginimų ir tuo pat laiku palengvinti jūsų skilvį, įsigykite Gomozo šiandien. Persirgėjimas: vartok taip kaip nurodyta.

Jeigu jūs negalite nusipirkti savo apylinkė, išsiųskite prašymą dėl mūsų "nusipaimimui" pasiūlymo Gomozo ir gautė.

DYKAI 60c vertės DR. PETER'S OLEJO BUNKUTES

DR. PETER'S OLEJO LINIMENT — anti-reumatikas — kuris suteikia greitą palengvinimą nuo reumatizmo ir neuralgiškų skausmų, muskulinio nugaroskausmo, sustingusių ir skaudžių muskulų, patempimų ir nyktelėjimų.

DR. PETER'S MAGOLO — alkalinas — palengvina laikinai nekuriuos skausmingus skilvio sutrikimus kaip pavazdinai rūkštūs nevirškinimas ir rėmuo.

Siųskit šį "Special Pasiūlymo" Kuponą — Dabar

Idėtas \$1.00. Atsiųskit man apmokėta 11 uncijų Gomozo ir dykai 60c vertės — bandymui bunkutes Olejo ir Magolo.

C. O. D. (Išlaikyti pridėtas).

Vardas _____

Adresas _____

Pašto Ofisas _____

DR. PETER FAHRNEY & SONS CO. Dept. _____

2501 Washington Blvd., Chicago 15, Ill. 258 Stanley St., Winoona, Minn., Conn.

kai pasirodo nepaprasti reiškiniai: matoma, kalbama nežinomomis kalbomis ir k.; tai jau nebe hipnotizmo, o okultizmo reiškiniai. Hipnotizuotojas savo valios jėga paveikia dvasią, taip, kad ji nebegali pilnai veikti: protas ir valia dalimi paralyžuojami, o vaizduotė labai pagyvėja. Miegant protas ir valia savaimė neveikia, bet hipnotizmas nuo miego skiriasi tuo, kad čia trukdomas pilnas proto ir valios, viso psichiško gyvenimo poilsis, kurio prigimtis pageidauja; be to, dar pasirodo įvairūs veiksniai, ypač pasidavimas kito įtaigai.

Hipnotizmas kenkia sveikatai, nes yra nenatūralus veiksmas ir dažnai smarkiai sukrečia nervus, ypač tada, kai hipnotizuoja menkai nusivokią asmenys. Labai nukenčia sveikata tų, kurie dažnai leidžiasi užhipnotizuoti. Todėl hipnotizmą panaudoti galima tik tada, kai yra labai svarbus reikalas: mokslininkas paties užmigdyto tyrimas ir ligų gydymas. Be reikalo negalima kenkti savo sveikatai, susižaloti arba apsisvaiginti nuodai; o hipnotizmas nemažiau žmogui kenkia, todėl negalima jo naudoti žaidimui ar juokams krėsti.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekvienas paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siuskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Gelia Nugara? VARTOK KARŠTĮ!

Karštis palengvina raumenų skausmus — greitai, sekmingai. Norint gauti pagėdą, nuolatini palengvinimą karščių išties dienas: pacis skaudamoj vietoj, uždegti viena didelį Johnson's RAUDONOJO KRYŽIAUS PLASTERI — arba storesnį, šiltesnį Johnson's Plasteri Nugara... Lengvi, veikūs jo vaistai švelniai kaizina nugara, išjudina kraujo apytaką, veikia prieš jo susikūpimą, atliuosuoja skausmą... Šiltesnį aukskūnį apdangas palaiko kieno karšči, saugo nugarą nuo atšalimo, teikia nuolatinę paramą... Išbandyk šį svarų, lengvą, patikrintą būdą "karščių gydymui" paprasčia nugaros gėlima ir kitus raumenų skausmus — ŠIANDIEN. (Jei turi chronišką nugaros gėlimą, eik pas gydytoją)... Visuomet reikalauk TIKROJO Johnson and Johnson pagaminato.

Johnson's RED CROSS PLASTER ir Johnson's BACK PLASTER

Draugijų Valdybų Adresai

- LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBA MOTINOS ŠV.C.
- Pirmininkė — Eva Markšenė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
- Vice-Pirmininkė — B. Gallitnė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
- Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
- Fin. Rašt. — B. Cumišė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
- Tel. Parkway — 1864-W
- Įdmininkė — Ona Stanulionė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
- Tvarkdarė — Ona Mizgirienė, 948 E. Broadway, So. Boston, Mass.
- Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
- Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare. Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę
- ŠV. JONO EV. BL. PASALPINES DRAUGIJOS VALDYBA
- Pirmininkas — Juozas Švagždyas, 601 6th St., So. Boston, Mass.
- Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis, 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
- Prot. Rašt. — Jonas Glinckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
- Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
- Įdmininkas — Stasys K. Griganavičius, 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
- Maršalka — Jonas Zaikas, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass.
- Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St. So. Boston, Mass.

NEW BRITAIN, CONN. Kardok

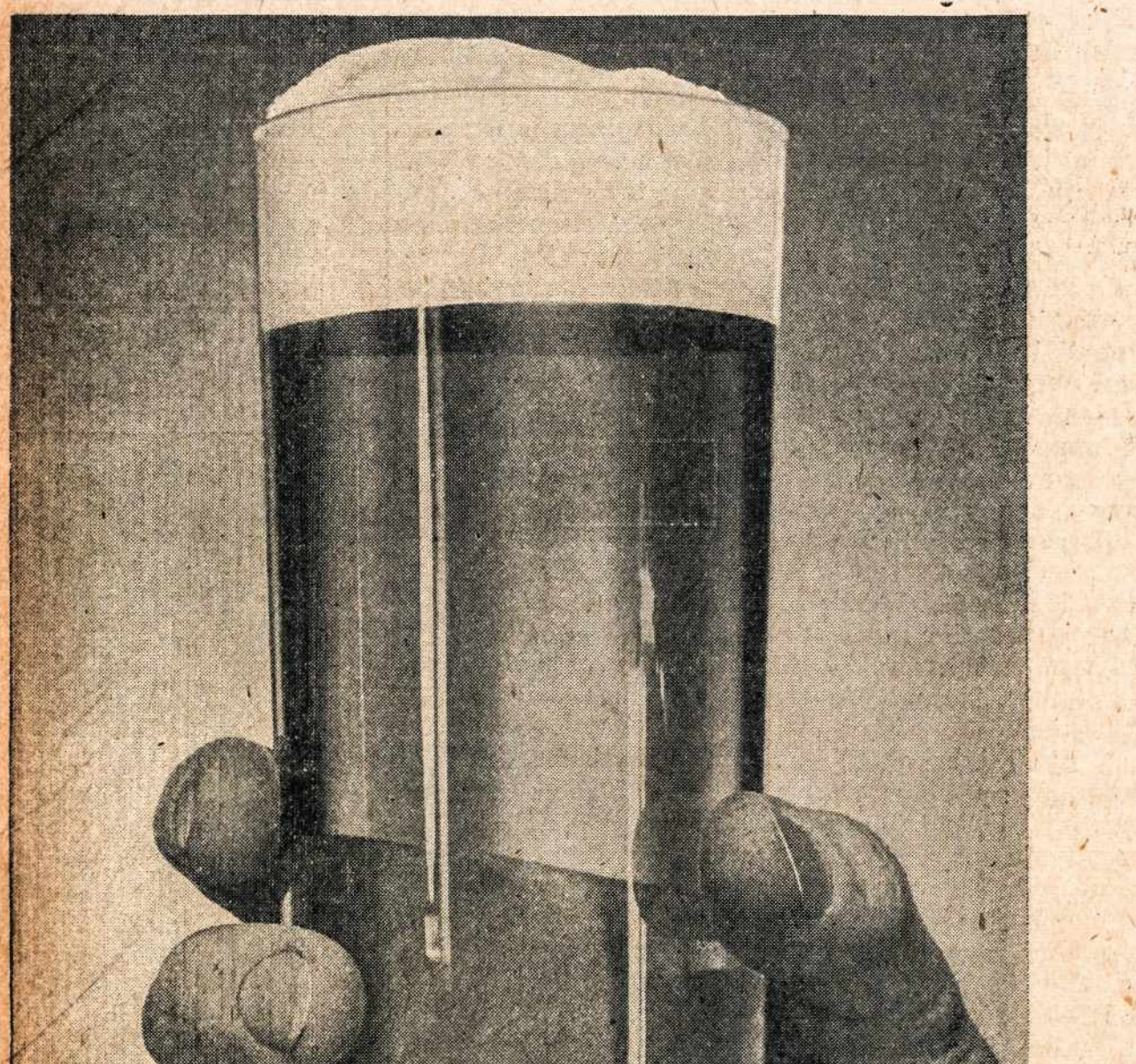
RESTAURANT

HARTFORD AVE., IR NORTH ST.

Geriausis alūs dideliais stiklais.

Patarnavimas malonus ir mandagus. Visus nuoširdžiai kviečia

ANTANAS KARDOKAS, savininkas.

Eksperto didelis sumanumas įdėtas į kiekvieną stiklą

PICKWICK

"ALE that is ALE"

BREWED BY HAFENREFFER & CO., Inc., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870

VIETINĖS ŽINIOS

ZINUTĖS

Sausio 18 d., mirė, 13 dienų basirgusi, Carnėy ligoninėje, Pranciška Drobach (Drabavičienė), 39 metų, gyv. 260 Bolton St. Ji gimė ir augo So. Bostone. Priklausydavo prie parapijos choro. Dalyvaudavo parapijos veikimuose ir vaidinimuose. Paliko vyrą Praną, sūnų, dukterį ir motiną. Tapo palaidota iš Sv. Petro par. bažnyčios, sausio 22 d., 9 val. ryte, Sv. Benedikto kapuose.

Sekmadienį kunigai bažnyčioje skelbė So. Bostono lietuvių bendrą minėjimą vas. 16 d., kurs įvyks vas. 11 d., 1945.

Pamaldos įvyks, Sv. Petro par. bažnyčioje, 10 v. r.

Masinis susirinkimas bus laikomas So. Boston High School salėje.

Sausio 21 d., mirė, trumpai sirgusi Ona Mizgirdiechė (Plevokaitė), 78 metų amž., gyv. 948 E. Broadway. Paėjo Vabalnikų parapijos. Amerikoje pragyveno 50 metų. Paliko broliuonaitės.

Laidojama iš Sv. Petro par. bažnyčios sausio 23 d., 9 val. r., Naujos Kalvarijos kapuose. Melskimės už mirusius.

A. R. K. Lietuvių Moterų Veikla

Sv. Petro lietuvių parapijoje labai gražiai veikia Amerikos Raudonojo Kryžiaus skyrius ir Lietuviams Kareiviams Remti draugija. Pastarąjį dažnai siunčia dovanas jaunuoliams, kurie yra karo tarnyboje, ir nuo jų gauna gražius ir jaudinančius laiškus.

Ketvirtadienį, sausio 25 d. įvyks Am. Raudonojo Kryžiaus lietuvių skyriaus susirinkimas gaminimui bangažų ir kitokių reikmenų kareiviams - jūreiviams parapijos svetainėje, 492 E. 7th St., So. Bostone.

Darbą pradės nuo 1 val. po pietų ir dirbs iki 4, o vakare nuo 7 val. iki 10 val. Tuo laiku bus skaitomi laišukai nuo mūsų jaunuolių kareivių ir jūreivių su padėkomis ir įvairiomis žiniomis iš karo. Kviečia visas karių motinas ir darbuotojas ateiti į tą susirinkimą. M. K.

Lietuviai Kariai Pasizymi Kovose

South Bostono lietuviai jaunuoliai smarkiai kovoja Pacifike. Štai Viktoras P. Nastaras, kurio tėvelis Vincas P. Nastaras gyvena 200 H Street, South Bostone, tarnauja Laivyne U. S. S. naikintojo Gatling, 3-rd fleet, vadovybėje garsaus Admiralo Halsey.

Jų laivas buvo vienas iš tų, kurie išgelbėjo 1,440 vyrų, kada U. S. S. Princeton buvo ugnies sunaikintas spaių 23 d., peritais metais. Tie narsūs jūreiviai nepaisydami to, kad bile sekunda gali U. S. S. Princetono amunicija ir gasolinai sprogti ir juos visus sunaikinti, privižiavo prie pat to skestančio ir degančio laivo ir išgelbėjo daugumą jos igulos.

Kapitonas U. S. S. Princeton, W. H. Buracker, USN, pareiškė visų jo laivo igulos jaumus, ir pasakė: "Tie 1,440, kurie liko gyvi iš U. S. S. Princeton, yra dėkingi karžygiškam darbui tu laivų, kurie kovojo gaisrą".

Viktoro draugas rašo jo tėveliui, kad jo sūnaus laivas nušovė 8 japonų lėktuvus ir nuskandino japonų laivą prie Saipan salos. Tas draugas toliau rašo, kad jis jis mano, jog po tokių sunkių kovų U. S. S. Gatling grįš Amerikon greitai laiku ir, kad jo sūnus gaus progos parvažiuoti atostogoms.

Surprise Party

Sekmadienį, sausio 21 d. pp. Albinas ir Ona Nevierai savo gražioje rezidencijoje suruošė poniai Genovaitei Razvadauskieni, Liet. Vyčių Centro pirmininko Prano Razvadausko žmonai, gimtadienio progą, surprise party, kurioje dalyvavo pp. Razvadauskų artimesnieji draugai.

P-nia O. Nevierienė, sukvietė tiems svečiams - viešnioms pagamino karališką vakarienę, o p. Neviera svečius vaišino skaniais gėrimais.

P-niai G. Razvadauskienė kaip svečiai, taip ir šio bankieto rengėjai suteikė nuosirdžių linkėjimų ir gražių dovanų. P-lė Joana Nevieraitė padėklamavo specialiai paruoštas eiles. Rap.

LANKĖSI

Penktadienį "Darbininke" lankėsi kun. Pr. M. Juras, LDS Centro pirmininkas. Atsilankymo progą, paliko nemažai spaudos darbų.

Šeštadienį lankėsi p. Stanisla-va Žukauskienė su savo vyresniu sūnumu Corp. Benediktu, kuris jau apie du metai kaip tarnauja Dėdės Samo armijoje. Atsilankymo progą, p. Žukauskienė atnaujino LDS narystės duoklę ir kalendoriaus fondanaukojo \$1.00.

Taipgi josios sūnus Vladas irgi tarnauja kariuomenėje. Zentas George Stabin yra 1-muoju Sargentu, o zentas Bill Anderson U. S. Chief Petty Officer.

Pereitą savaitę lankėsi LDS Centro kontrolės komisijos narys Vladas Paulauskas iš Lowell, Mass. Atsilankymo progą p. Paulauskas kun. dr. K. Urbonavičiaus leidžiamos knygos VYTIS IR ARAS fondanaukojo \$10.00.

Juozas ir Ona Smilgiai Minėjo 20 Metų Vedybinio Gyvenimo Sukaktį

Sausio 11 dieną pp. Juozas ir Ona Smilgiai, pirmiau gyvenę Cambridge, o dabar gyvena Arlington, Mass., minėjo savo 20-ties metų vedybinio gyvenimo sukaktį. Ta progą, jų geri draugai ir prieteliai padarė tikrą surpizą — sausio 11 d., 7:30 val. vakare suskambina skambutis, išėina jų jaunesnysis sūnus Richardas ir žiūri, kad prie durų stovi didelis būrys žmonių, Heidžia. Na, gi, sugūža pilnas namas svečių ir viešnių su valgiais, gėrimais ir dovanomis, pasveikinti pp. Smilgius, jų 20-ties metų vedybinio gyvenimo progą. Pp. Smilgiai taip buvo susijaudinę, kad nežinojo nei ką sakyti, nei daryti.

Atvyko pasveikinti pp. Smilgius sekantieji: pp. J. ir B. Žililai, V. ir A. Šeputai, D. ir E. Šukiai, A. Skapinskienė, W. Byrns, Ig. ir M. Burokai, W. ir H. Dunns, p-lės Žiliūtė, S. ir L. ūkiūtės, H. Skapinskaitė, O. Šeputaitė, jaunieji, Edmundas Žilius ir Petras Puzinas.

Atvykusieji su pagaminta karališka vakariene, sudėjo viską ant stalo, kaip savo namuose, ir pakvietė jubiliejantus. Pasakyta daug gražių kalbų ir linkėjimų ir suteikta pp. Smilgiams gražių ir brangių dovanų. Pp. Smilgiai yra ilgamečiai LDS nariai ir nuosirdūs "Darbininko" prieteliai ir rėmėjai. P-nas Juozas Smilgis yra buvęs LDS Centro pirmininku ir ilgus metų LDS 8-tos kp. finansų sekretorium.

Tą progą sveikiname pp. Smilgius ir linkime ilgiausių metų ir Dievo malonių. Rap.

USED FAT WORKS HERE!

One pound of used fat makes enough synthetic rubber for 1.7 automobile tires. Save and turn in every drop. It's vitally needed.

KONCERTAS

Rengia Gabijos Choras, So. Boston, Mass., Vadovystėje Stasio Pauros Koncerte dalyvauja AUŠRELĖS CHORAS Iš Worcester, Mass., po vadovystę, Jono Dirvelio

Sausio-Jan. 28, 1945

Lygiai 3-čią val. po pietų PETRICK GAVIN SCHOOL AUDITORIUM Kampas F ir 7-tos gatvės, So. Boston, Mass. Programą išpildys, sujungti Choras, pavieniai ir Solistai. Gabijos Choras nuosirdžiai kviečia visus.

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parėms ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS, Savininkas

Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway, South Boston, Mass.

Vasario 16-sios Minėjimas South Bostone

"Boston Committee for Lithuanian Independence" ruošia išskilmingą minėjimą vasario 16-sios su pamaldmis ir prakalbomis.

Išskilmingas minėjimas įvyks

Vasario 11 d., 1945

Pamaldos prasidės 10 val. ryta Sv. Petro lietuvių par. bažnyčioje, So. Bostone.

Po pietų 2 valandą, prasidės prakalbos

SOUTH BOSTON HIGH SCHOOL AUDITORIJOJE

Kalbės Lietuvos Konsulas Petras Dauzvardis iš Chicago; kun. Pr. M. Juras iš Lawrence, Mass., ir adv. F. Bagočius iš South Boston, Mass.

Militarišką šios šventės programą atliks Amerikos Legiono Stepono Dariaus postas.

Muzikalei programai vadovaus art. R. Juška. Vaikučių Grupė, vad. O. Ivaškienės išpildys keletą tautinių šokių numerių.

Pakviesti dalyvauti — Gub. M. J. Tobin ir Senatorius D. I. Walsh.

Rengimo komitetas kviečia visus ir visus lietuvius skaitlingai dalyvauti šiose išskilmėse. Kalbėtojai patieks vėliausią žodį apie Lietuvą ugnyje...

Dalyvaukime — Kviečia REENGĖJAI.

GYVENIMO PASAKA

Aš esu ištikimas tavo dėl kurio esi tokia laiminga draugas — gyvenimas, ku- ga. Lydžiu kiekvieną tavo žingsnį nuo lopšio ligi karto, einu kartu su tavim, kaip tu sakai, per gyvenimą. Tau rodos, kad tai buvo tik trumpa valandėlė laimės, truputis skausmo, o viskas tik vieni juokai... O, paklausk saulės, ar dar nepabodo jai šviesti, spindėti!.. Atmink pirmą savo gyvenimo rytą. O aš kaip vėjas greitas, greitesnis net už patį vėją; laisvas kaip paukštis ir galingas! Štai žmonių širdys — tai mano aukos. Žinok, ir tu esi mano. Kas, kad tavo troškimai toki platūs ir tavo akys amžinai jaunos...

Valdžios Mokeščiai Už 1944 Metus

Visi, kurie turėjo uždarbio 1944 metais, privalo iki kovo (March) 15 d. išpildyti ir priduoti Federalei valdžiai apyskaitą iš savo uždarbio.

Nors darbdaviai išskaitė mokesčius iš kiekvienos algos, bet tos sumos yra apytikrios. Iš vienu buvo perdaug išskaityta, iš kitų permažai. Kad suvesti tikrą balansą, valdžia reikalauja, kad kiekvienas priduoūt savo apyskaitą. Iš tų, iš kurių buvo perdaug paimta, valdžia sugrąžins perviršį. Iš tų, iš kurių buvo permažai paimta, tie turės valdžiai primokėti.

Apart apyskaitos Federalei valdžiai, tie, kurių uždarbis buvo 2,000 dolerių ar daugiau, turi išpildyti ir priduoti Massachusetts valstybei panašią apyskaitą, nevėliau kovo (March) 1 d.

Kaip pereitais metais, taip ir šiais, mielu noru padėsiu lietuviams išpildyti šias apyskaitas kiekvieną vakarą, išskiriant antradienius, nuo 6 iki 9 valandos, Room 1, antrame aukšte, "Darbininko" name, 366 W. Broadway, So. Bostone.

Ateidami atsineškite nuorašą pereitų metų apyskaitos, jei turite, ir Witholding Receipt, kurią gausite nuo darbdavio.

Noriu priminti, kad Tamsoms padės šias apyskaitas paduoti nemokamai raštinėse Collector of Internal Revenue, kurios randasi didesniuose miestuose, Bostone, 141 Milk St.

Jonas J. Romanas.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington Mass. Tel. Dedham 1304-W PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Red Cross Photo NEW POSTER: Shown above is the new poster appealing for volunteer blood donors which the Red Cross is distributing to its thirty-three blood donor centers and nearby chapters.

Gyvenimas sudėtas iš painiųjų takų, iš kryžke- lių, ir tik vienas takelis į laimę. Ir kuriuo turiu eiti? O tu tokia silpnutė, kad net nepajėgi atsispirti prieš apgaulingą bernužio žodį ir prasideda naujas gyvenimas. O paskiau tam naujam gyvenimui kerštas už meilę, už jauhatvės sapnus... Tai skaudi ir liūdna gyvenimo pasaka. Bet ne mums. Mūsų mintys su tuo nesutinka.

Atmink, ką tau sakiau: aš esu tau viskas. O tu?.. Nežiūrėk, kad pilkos mano dienos, kad sunkus gyvenimas, gyvenk ir džiaukis gražiais pavasario rytais!.. Ir leidžiasi, leidžiasi gyvenimo saulė, nors tavo troškimai platūs ir tavo akys amžinai jaunos!..

Gyvenimo pasaka man taria, mena: gyventi tai džiaugtis ir mylėti amžinai. "L-os."

IVAIRUS SKELBIMAI

"DARBININKO" ADMINIS-TRACIJAI reikalinga sekretorė. Pageidaujama, tokia, kuri šią žiemą — vasario mėnesį baigs komercijos kursus. Darbas pastovus. Atsišaukite: — "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

AŠ PERKU

visokius muzikos instrumentus. Slųskite atvirutę ar telefonuokite KEN 0547 ir aš ateisiu į jūsų namus.

JOHN GRINKAITIS
139 N St., So. Boston, Mass.

PARSIDUODA angilinis pečius be geso, tinkamas kitcheny. Išdirbystės Glenwood 7-C. Atsišaukite SOU 2498.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBININKĖ Lietuvių Graborius ir Balsamuotjas Turi Notaro Teises

254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUTH Boston 2590 Sūnūs gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMBIA 2537

CASPER

FUNERAL HOME 187 Dorchester Street South Boston, Mass. Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotjas NOTARY PUBLIC Patarnavimas Dieną ir Naktį Kopyčia šermentis Dykal Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS

FUNERAL HOME 564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS. D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotjai Patarnavimas dieną ir naktį Kopyčia šermentis dykal NOTARY PUBLIC Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

Casper's Beauty Salon 738 E. Broadway, So. Boston 27, Mass.

LITERATŪROS SKYRIUS

Veda — Antanas Vaičiulaitis

“AUŠROS” DVASIA

Kaip aušrai auštant nyksta ant žemės nakties tamsybė, o kad taip jau prašvystų ir Lietuvos dvasia!

DR. J. BASANA VIČIUS, “Aušros” prakalboj.

Pirmas lietuvių kalba laikraštis išėjo 1832 metais. Buvo tai “Nusidavimai apie Evangelijos prasiplatinimą tarp žydų ir pagonių”. Jis buvo skiriamas protestantų misijai reikalams, kartais davė vieną kitą politikos misijų reikalams, kartais davė vieną kitą politikos žinią ir labai ilgai išsilaukė.

Amerikoje pirmas lietuvių laikraštis pasirodė 1879 metais New Yorke ir vadinosi “Gazieta lietuviška.”

Nors Prūsų Lietuvoje ligi 1883 metų buvo atsiradę dar įvairių lietuvių kalba laikraštelių, kurių kiti buvo vokiečių įrankis, bet žiūrėti platesne tautine prasme ir ypač naujų idėjų paskleidimo atžvilgiu, pirmu lietuvišku laikraščiu laikome “Aušrą” — ji kaip tik išėjo minėtais 1883 metais ir buvo leidžiama ligi 1886 m.

“Aušra” lietuvių tautos gyvenime ir jos istorijoje yra kertinis akmuo. Nuo jos mes skaitome naujos Lietuvos pradžią: tautiškai atbandančios ir sąmoningos Lietuvos, užsidegusios naujos kūrybos ugnimi ir besistengiančios lygiomis stotis kultūringų tautų šeimoje. Su “Aušra” lietuvis prabyla ne kaip lenkų, rusų ir vokiečių vilnyse skandinamas žmogus, beviltiškai žūvęs, bet kaip savo gyvybės, savo tautos sąmoningo prisikėlimo žadintojas, kūrėjas ir palaikytojas. “Aušros” balsas tais laikais mūsų tau-

tiečiui buvo nepaprastas ir, daugelio akimis žiūrint, net keistas balsas: tada buvo pasakyta, kad lietuviu būti nėra pažeminimas, bet garbė, kad lietuvis turi būti kultūros kėlėjas, o ne vien pasyvus ir nužemintas kitų tarnas.

“Aušros” laikraštis net fiziškai mums primena aušros brėškimą gamtoje. Po Valančiaus ir Daukanto mirties, po Baranausko nutilusios ir jau niekad neatsigavusios giesmės, Lietuva buvo likusi tamsi, be žiburio, be žvaigždės, be saulėtekio. Kaimiečiai nuo sodžiaus ligi sodžiaus per visą Lietuvą dainavo Strazdo, Baranausko ir naujai pragyduosio A. Vienažindžio posmus, guosdamiesi jais širdgėloje, regėdami kur nors pasaulyje gražiau saulę šviečiant ir prigrasindami slopinančiam lietuvių kraštą “šiaurės sūnui”. Bet vienos tų dainų senos jau buvo, kitų autoriai patys lyg atitrūko nuo lietuvių, o kiti liūdnas gaidas ir savo širdies skausmą teraudojo. Lenkinimo banga Vilniaus kraštą ryte rijo, ypač per nutautusius kunigus gudriai varoma ir lietuvių kalbą mūsų žmonėms muzikiška ir pagoniška vaizduojanti. Rusai lietuvius buvo pasišokę supravo slavinti, gniaužė mūsų spausdintą žodį, metė atsparesniuosis į kalėjimą, trėmė į Samarą, už Uralo, į Sibirą. Vokiečių švietimo ministeris Gossleris kalbėjo: “Lietuviškoji giminė pasmerkta išgaišti ir neturinti teisės pasilaikyti savo lietuviybę”.

Tomis dienomis be garbės ir be šviesos spindulio, augo nauja Lietuvos kar-

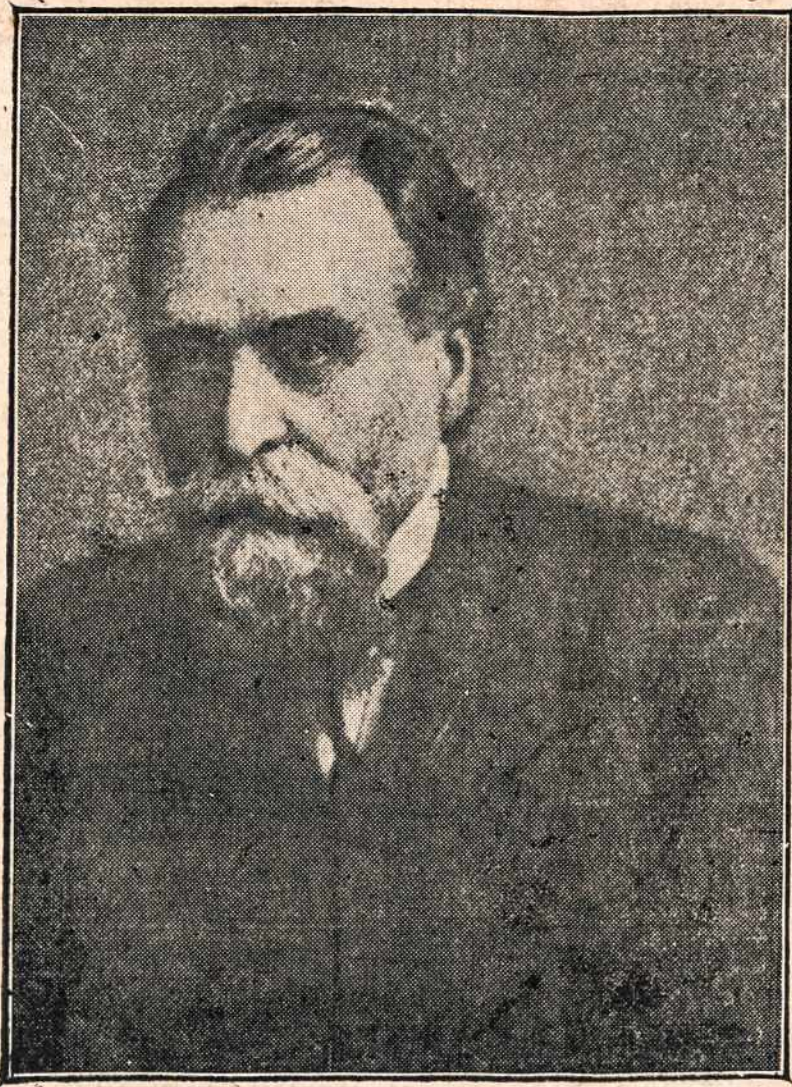
ta, mokėsi gimnazijose, universitetuose. Nedaug jų buvo tada, bet jų mintys buvo naujos ir plačios: jie svajojo, kaip Lietuvą prikelti iš tamsios nakties, duoti jai drąsos, parodyti žvaigždę, kuri nušviestų mūsų brolių sunkų kelią.

Klajodamas po pasaulį, toli nuo tėvynės, Dr. Jonas Basanavičius suprato, kad jau atėjo valanda mūsų tautiečiams turėti savo laikraštį, kuris mestų naujas ateities gaires, suburtų žmones, sustiprintų lietuvių tautinę sąmonę, dažnai visai užmigusia, ir paruoštų darbininkų, kurie keltų lietuvius, aukštintų savo triūsą ir gintų tėvynės vardą.

Kaip iš nakties susnūdusios ramybės prasimuša pirmieji saulės ženklai, taip juodoji ir prisilėgtoji Lietuvos padangė pasirodė “Aušra”. Mūsų akimis žiūrint, didelis buvo tai laikraštis, ant pageltusio, prasto popieriaus atmuštas, suspaustas, kad daugiau raštų tilptų ir per visus metus sudaręs 400 su viršum puslapių knygą. Ir nereikia manyti, kad žmonės jį pasitiko masėmis: spausdino jo apie 1,000 egzempliorių, kurių dalis atlikdavo neišplatinta. Jis ir žuvo, skolose nugrimzdęs, už pusdykį išparduotas, kada mūsų dienomis “Aušros” numerių rinkinys bibliografui yra didelė retenybė ir nemažas turtas.

“Aušra” buvo didelė ne savo lapais, bet savo idėjų ir savo išvidinio užsidegimo šviesa. Tų idėjų vyriausioji buvo — Lietuvą padaryti savarankišką, kultūringą, susipratusia; kiekviename tautietyje prikelti savo žemės meilę ir pasiryžimą savo jėgas skirti jos gerovei, laimei ir pažangai. Teisingai vėliau “Varpas” rašė, kad “Aušros” tautinis kultūrinis idealas buvo: “Lietuva tautiškai atgijusi, t. y. lietuviškai kalbanti, mananti, jaučianti ir laisvai dirbanti ant tautiškos - kultūriškos dirvos.”

I šį savo idealą “Aušra” ėjo keletu kelių. Keliant lietuvių aukštesnį gyvenimą, jam reikėjo parodyti, kad nėra ko gė-

Dr. Jonas Basanavičius, atgimstančios Lietuvos vadas, “Aušros” redaktorius.

tytis savo vardo, bet priešingai — didžiulis reikia esant lietuviu. Tam pagrindą suteikia mūsų garbioji praeitis: “Užmiršome, kuomi mes senovėje buvome, ir tik retoj jau dainoje ar pasakoje randi paminklą, minint iš mūsų praeities... Mūsų tad ypatingiausias ir didžiausias rūpestis bus duoti pažinti mūsų broliams Lietuvoj nusidavimų senovės gadyneis ir veikalų mūsų garbingų sentėvių, kurių darbus ir tėviškės meilę užmiršę nežinome mes patys, kurių tėvų esame sūnūs bei anūkai.”

“Aušra”, eidama šiuo keliu, atgaivino lietuviuose istorinį romantizmą, kurį pirmas puikiais ir galiniais vaizdais buvo nupiešęs Simanas Daukantas, dėl savo sunkios formos neprasimušęs į platesnes minias. “Aušrai” tenka nuopelnas, kad jinais išpopuliarizavo Daukanto istorines vizijas ir, drauge įnešdama savo bendradarbių istorinio užsidegimo, prieš tautiečių akis pastatė didžios, garbingos, garsios kunigaikščių, kariautojų ir didvyrių Lietuvos paveikslą, apie kurį šiandien byloja pilių griuvėsiai ir milžinkapiai. Šis praeities paveikslas, su kunigaikščiais, garsiais žygiais, galingomis pilimis, su vaidilomis ir krivėmis, pagavo lietuvių širdį ir vaizduotę, uždegė jį, įkvėpti jin pasitikėjimo, noro dirbti, tiesti kelius geresnei ateičiai, dėl kurios nebūtų gėda mūsų narsiems protėviams, ir įliejo kūrybinės dvasios, kuri taip gražiai pražydo tautinio romantizmo literatūros kūrėjų veikaluose.

Šisai tautinio romantizmo prikėlimas mūsų krašto žmonėse yra svarbiausias “Aušros” laimėjimas, tam tikra prasme nemirštamasis ir visados aktualus. Tie pageltę ir pralėti savo šalį, jos žmones, praeitį, dirbti ir aukotis jos laimei, vesti ją į laisvės, šviesos, savarankiškumo ir tautinės kūrybos dienas.

Yra tai laisvų žmonių, o ne vergų dvasia. A. Vaičiulaitis.

Benė stipriausias aušrininkas poetas buvo Andrus Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino. Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis. Žymių originalios poezijos kūrinių “Aušroj” nerandam. Daugiausia tai buvo patriotiniai eilėraščiai.

Benė stipriausias aušrininkas poetas buvo Andrus Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino. Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis. Žymių originalios poezijos kūrinių “Aušroj” nerandam. Daugiausia tai buvo patriotiniai eilėraščiai.

IŠ “AUŠROS” POEZIJOS

“Aušros” literatūra apsi-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino.

Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų.

Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis.

Žymių originalios poezijos kūrinių “Aušroj” nerandam. Daugiausia tai buvo patriotiniai eilėraščiai.

Benė stipriausias aušrininkas poetas buvo Andrus Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino.

Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis.

Žymių originalios poezijos kūrinių “Aušroj” nerandam. Daugiausia tai buvo patriotiniai eilėraščiai.

Benė stipriausias aušrininkas poetas buvo Andrus Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino.

Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis.

Žymių originalios poezijos kūrinių “Aušroj” nerandam. Daugiausia tai buvo patriotiniai eilėraščiai.

Benė stipriausias aušrininkas poetas buvo Andrus Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino.

Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis.

rius Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino.

Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis.

Žymių originalios poezijos kūrinių “Aušroj” nerandam. Daugiausia tai buvo patriotiniai eilėraščiai.

Benė stipriausias aušrininkas poetas buvo Andrus Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino.

Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis.

Žymių originalios poezijos kūrinių “Aušroj” nerandam. Daugiausia tai buvo patriotiniai eilėraščiai.

Benė stipriausias aušrininkas poetas buvo Andrus Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino.

Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis.

Žymių originalios poezijos kūrinių “Aušroj” nerandam. Daugiausia tai buvo patriotiniai eilėraščiai.

Benė stipriausias aušrininkas poetas buvo Andrus Vištaliauskas - Vište-riboja beveik tik poezija. Iš grožinės prozos joje nieko nėra minėtino.

Aplink “Aušrą” susispietė nemažas būrys ano laiko poetų. Ten buvo spausdinama kai kurių senesnių, jau mirusių, kūrinių, kaip D. Poškos, Simano Stanevičiaus, A. Strazdo. Pirmam “Aušros” numerį buvo įdėta jau tuomet nustojusio rašyti A. Baranausko “Giedu dainelė”.

“Aušroje” buvo vertimų, ypač iš lenkų poeto L. Kondratavičiaus (poema ‘Margis’). Mat, tuose kūriniuose buvo kalbama apie garsią Lietuvos praeitį ir didžiuosius žygius. Buvo večiamas ir Kraševskis.

LIETUVIŠKOJI KALBA

O brangi lietuviškoji šventa kalba prigimtoji! Už žemčiūgus tu brangesnė ir už viską meilingesnė. Pats Viešpats kvapu savo ir atvėręs žodžius tavo, iš balso vis prigimimo. Prie pasaulio sutvėrimo. Tu danguje karaliauji, Liaupsint Praamžių nepaliauji škabėdama tarp šventųjų. Jau nuo amžių amžinųjų.

J. A. Vištelis

PABRĖKŠK, AUŠRELE

Pabrėkšk, aušrele, tekėk, saulele Spindėk, aušros žvaigždėle! Papūsk, vėjeli, varyk miglėle, Pabudink vėversėlį.

Telaukia žmonės dangaus malonę, Galo baisios koronės. Išsivysim šviesa, pažinsim tiesą, Sulauksim gero laiko.

Pabugs tamsybės ir neteisybės Tikros šviesos galybės. Išaus dienele, spindės saulele, Džiaugsis kožna širdelė.

Išgaisi piktybes ir nedorybes. Atgis mokslas teisybės. Būsim kaip buvę, mes neprazuve, Pragaištin nepakliuvs.

Gerai gyvensim, amžius pratęsim, Lietuvininkais pensensim. [sim, Žaliuos medeliai, čiulbės paukščiai, Žaliuos mūsų vaikeliai, [teliai, Žaliuos pievelės, žydės gėlės, Žydės mūsų mergelės.

Papūs vėjeliai, siūbuos javeliai, Svyruis mūsų seneliai...

J. Miglovara.

MIŠKAS IR LIETUVIS

Miškas užia, verkia, gaudžia; Vėjas žalią medį laužo. Nuliūdima širdį spaudžia, Lyg kad replėmis ją gnaužo.

Girios tamsios, jūs galingos! Kur išnykote, plačiosios? Dienos praeities garsingos! Kur pradingote, brangiausios?

Miškas verkia didžiagirių: Baisūs kirviai jas išskynė; Verkia Lietuva didvyrių: Jų neprikelia tėvynė.

Kas jums praeitį gražintų, Ir jos garbę ir jos galią? Kas tuos kaulus atgaivintų, Kur po žemių gul nubaļę?

Tu girele, tu žalioji! Tu, kurią laikai išgriovė, Tu, lietuvi, kurs vaitoji, — Jūs užmiršote senovę!

Vien tik šaltas šiaurės vėjas Blaško žmones ir girelę, Ir dauždamas užėjęs, Mus iš miego kelte kelia.

Mainos rūbai margo svieto: Silpnas kelias tvirtas griūva; Nebijokim vargo kieto — Juk be jo galingi pūva.

Atsibus tėvynės sūnūs, Didžią praeitį atminę; Pagimdys vargai galiūnus, Ugnimi uždegs krutinę!

Maironis.

J. A. Vištelis

REGĖJIMAS

(Ištrauka)

Op! op! Kas ten?.. Nemunėli! Ar tu mane šauki?.. Ar tik tykų vandenėlį Pliuškindams sau plauki?

Ar tu mano dvasios girdi Graudingą raudą, Ir jauti, kaip skaudžiai širdį Krutinėj man skauda.

Iš didžiausio nuliūdimo Ir kančių daugybės Dėl tėviškės sunykimo Garbės ir didybės?

J. A. Vištelis

PAS NELAIMINGĄ BROLĮ

Troškus oras, dūmai kartūs, Ant grindų purvai, Kampuose, nei tinklas tankus, Vortinklių pundai.

Aprekėję suodžiais sienos, Šaltas kakalys — Sunkios, sunkios brolių dienos, Ima kosulys...

Vargas kėsti, sunkiai dirbti, Ubagu numirt, Su alkiu kasdien karianti, Sunkų amžių tirt!

Štai kur galima mokytis Vargti ir kentėt, Su badu kasdien matytis, Sopulį regėt!..

J. Andžulaitis-Kalnėnas.

AMERICAN RED CROSS

THE MAGIC TOUCH
OF AMERICAN GENIUS CHANGES

INTO PRICELESS MEDICINES FOR OUR WOUNDED MEN AND INTO THOUSANDS OF WAR MATERIALS AND SUPPLIES TO HASTEN VICTORY

TURN IN USED FAT FOR CASH AND EXTRA RATION POINTS

Vidur Okeano

Aplink neapmatomos erdvės Atlanto Saulutė per skliautą kiek kart nuriedėjo, Kaip akys jau neregį sensviečio kranto, — Tik dangų ir vilnį siūbuojamą vėjo.

Užrūstintos jūrės. Putodami svaido Mūs laivą volai vandeniū inaršinti, Lyg keršint norėtų, kad mižino veidą. Toks menkas šapelis išdrįsta raikyti.

Kaip mūsų dainuškų našlaite, mūs valtį Po begalės stumdo. Keliai neįspėti, Bet krūtį atstatęs prieš vėją ir šaltį, Nežino jis, kas yra jaust ir kentėti...

Ant denio sau vienas prieš rūstų likimą, Aš rymau suspaustas skaudžių atminimų: Kur širdį prapuldžiau? Kaip protas apsilpo? Kaip svieto moningų nesaugojaus kilpų?

Ir klausiu savęs: Ką be vilties vaikausi Mintim neramia po nežinamą svieta? Ar aukštas jaunystės svajas? Ar taisyti Atnaujinti širdį ataušusią, kietą?

Atgyti... pakilti... su vilčia gaivanga Nutrenkti nuo savęs paklydėlio našta? Bet kur atitiksiu tą jėgą galingą, Kuri man jaunystės galybę sugręžtų?

Štai Bangpūčiui marių putas pakylėjus, Viena man putelė suvilgė blakstieną, Su ašara mano akių susiliejus, Ji virto į didelę ašarą vieną.

Lašelis tas Nemunan, rasi, nuslydo Nuo veido lietuviu kentėjimo pilno, Ir mane lydėti per jures atklydo Į gyvastį naują, į darbą prakilnų.

Jonas Mačys Kėkštas (1867-1902)